8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXVI. Št. 2 (10.522)
TRST, četrtek, 3. januarja 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

SOVJETSKI VOJAKI RAZOROŽILI PRIPADNIKE AFGANISTANSKE VOJSKE

Obširna ofenziva sovjetskih čet proti preostalim žariščem upora

V prvih 48 urah spopadov je bilo baje 3.000 mrtvih - Tudi v Londonu se ogrevajo za bojkot moskovskih olimpijskih iger - Italijanski olimpijski komite za udeležbo Italije

KABUL — V istem trenutku, ko bo afganistanska vlada to zahtevala se bodo sovjetske čete umaknile z vsega afganistanskega ozemlja. Do tega bo prišlo, ko ne bo več nevarnosti tujega posega proti našemu ozemlju in bosta zagotovljena mir in varnost na tem območju. Tako je dejal v svojem prvem televizijskem nastopu novi afganistanski voditelj Babrak Karmal, ki je v isti sapi opozoril, da se bo sovjetska pomoč Afganistanu še okrepila, če ne bodo zunanji sovražniki prenehali ščuvati k sovraštvu. Njegove izjave pa so v kričečem nasprotju z zadnjimi ukrepi poveljnika sovjetskih sil, ki je, kot poroča indijska agencija PTI, ukazal razorožiti vse afganistanske vojake in jih zapreti v vojašnice. To zadeva tako vojsko, kot pristaše Babraka Karmala.

Trenutno je baje v teku obširna ofenziva izbrane sovjetske divizije, ki skuša od podpori težkega topništva in oklopnih enot odpraviti še zadnja žarišča upora obmocju, ki leži kakih 150 kilometrov južno od klavnega mesta. Divizija šteje baje deset tisoč mož, razpolaga pa tudi s podporo letalstva. Ostali predeli države, razen goratih območij, so trdno v rokah sovjetskih sil. V Kabulu, glavnem mestu, je vzdušje še vedno napeto, vendar tu ni prišlo do neredov, tudi zaradi prisotnosti številnih sovjetskih tankov, ki nadzorujejo vse strateške točke, vključno z letališčem, ki so ga včeraj odprli, potem ko je bilo zaprto ves konec prejšnjega tedna. Kljub temu je Kabul popolnoma odrezan od sveta. V prvih 48 urah po vdoru sovjetskih sil na afganistansko ozemlje so zabeležili, trdijo v krogih afganistanskih beguncev, ki jim je uspelo zbežati v Pakistan, vsaj 3.000 mrtvih v vrstah pristašev predsednika Amina in muslimanskih upornikov.

Afganistanski veleposlaništvi v Novem Delhiju in Bonnu sta bili včeraj tarča muslimanskih študentov, ki so zasedli obe poslopji. V obeh primerih so študentje, potem ko so izrazili svoj protest zoper sovjetsko invazijo, prepustili veleposlaništvi v roke policiji.

Medtem se v zahodnih državah čedalje bolj vztrajno govori o možnosti bojkota moskovskih olimpijskih iger. Predlog v tem smislu je na seji sveta NATO dala v torek Zvezna republika Nemčija. Zanjo so se začeli ogrevati tudi v Veliki Britaniji, še zlasti v krogih konservativcev. Laburisti se še niso izrekli, vendar je eden njihovih najvidnejših predstavnikov Eric Hefner predložil stranki zelo ostro resolucijo, v kateri obsoja poseg SZ v Afganistanu.

V krogih italijanskega olimpijskega komiteja pa trdijo, da se Italija ne bo udeležila bojkota, kot ni bojkotirala finala Davisovega pokala v Čilu. Gre za načelno stališče, je dejal predsednik Carraro, po katerem je šport treba ostro ločiti od politike.

Včeraj ni bilo uradnih izjav v Washingtonu. Predsednik Carter proučuje s svojimi najožjimi sodelavci, katere ukrepe naj ZDA sprejmejo, da bi zajezili napredovanje SZ v Aziji. Vse bolj verjetno se zdi, da bodo ZDA in njihove zaveznice ukinile dobavo žita Sovjetski zvezi. (if)

Študentje, ki so zasedli afganistansko veleposlaništvo v Novem Delhiju (Telefoto AP)

PREDLOG TAJNIŠTVA FEDERACIJE CGIL - CISL - UIL

OSEMURNA SPLOŠNA STAVKA VERJETNO ŽE 15. JANUARJA

Z njo bodo sindikati odgovorili na negativno zadržanje vlade do njihovih zahtev - Danes dokončen sklep o datumu

RIM — Luciano Lama bo danes na seji osrednjega vodstva sindikalne federacije CGIL, CISL, UIL predlagal, naj bi bila splošna stavka 15. januarja. Osemurno splošno stavko so napovedali že pred časom in nobene možnosti ni, da bi jo preklicali, predvsem zaradi negativnega zadržanja vlade do zahtev sindikatov na nedavnem srečanju med vodstvom sindikalne federacije in predstavništvom vlade, ki so ga poleg Cossige sestavljali še vsi ministri zadolženi za gospodarske resorje.

Datum so določili na včerajšnjem sestanku tajništva sindikalne federacije po dolgem posvetovanju, kati v januarju imajo tako sindikati kot stranke mnogo obveznosti. Predvsem so soglašali, da mora od danes pa do stavke preteči vsaj deset dni, da se omogoči predstavništvom v tovarnah, da organizirajo skupščine, na katerih bodo govorili o pomenu splošne stavke obrazložili delavcem zahteve sindikatov in jih seznanili z negativnimi stališči vlade. Najprej so govorili o 23. januarju, vendar se na ta dan prične vsedržavna organizacijska skupščina CISL, ki se bo nadaljevala do 26. januarja. Od 16. do 20. januarja pa je vsedržavni kongres socialdemokratske stranke in bi bila splošna stavka v tistih dneh politično neprimerna. Odločitev je tako padla na 15. januar.

Današnji govor Luciana Lame je nedvomno najpomembnejši trenutek tega dvodnevnega zasedanja vodstva sindikalne federacije, ne predstavlja pa edinega pomembnega sklepa, ki ga mora sindikalna federacija sprejeti. Tako se je že včeraj končala razprava o dokumentu v zvezi s pravilnikom o stavkah, za katerega so se izrekli vsi prisotni razen petih (dva sta bila proti, trije pa so se vzdržali). Dokument vsebuje šest členov, ki zadevajo predhodno obveščanje o stavkah, proučevanje družbenih posledic stavke, določitev, katere sindikalne organizacije lahko napovejo stavke in spoštovanje sindikalne discipline, predvsem ko gre za stavke, ki kakorkoli vplivajo na redno delovanje javnih storitev. Proti temu sklepu so se izrekli le trije predstavniki CISL, in sicer predstavniki železničarjev, uslužbencev bolnišnic in šolskega osebja.

Včerajšnja sindikalna kronika beleži tudi intervju generalnega tajnika CISL Carnitija tedniku Il Mondo, v katerem pravi sindikalni predstavnik, da vlada jemlje preveč na lahko možnost pomanjkanja petrolejskih proizvodov v višini 25 milijonov ton v letu 1980. Tolikšen deficit, pravi Carniti, lahko spravi državo v pogubo, saj z njim tvega brezposelnost kar dva milijona zaposlenih in se lahko celotna državna proizvodnja zmanjša za eno sedmino. Carniti torej zahteva strogo politiko racioniranja in načrtovanja energetskih virov, za kar pa je potrebna vlada, ki se bo lahko stvarno soočala z družbenimi silami in ki bo osnovana na trdni parlamentarni večini. Sindikat pri tem ne izključuje nobene možnosti, ki bi lahko stvarno preprečila ali zmanjšala padec proizvodnje in je torej pripravljen na soočanje tudi o vprašanjih organizacije dela.

Predstavnik CGIL Garavini pa je obtožil vlado, da je z zahtevo po spremembi draginjske doklade hotela neposredno prizadeti plačo delavcev in da s tem išče izhod za omejitev inflacije in to v trenutku, ko je sama vlada pripomogla k inflaciji z novimi podražitvami. Garavini pravi, da je vlada nesposobna političnega dela in dodaja, da je celo Confindustria, ki bi se ji sprememba draginjske doklade izplačala, zavrnila ta poskus. (bbr)

Minucci in Barca o vstopu KPI v vlado

RIM — Prihodnja številka ideološke revije KPI «Rinascita» objavlja članka Adalberta Minuccija in Luciana Barce, ki govorita o nujnosti enakopravnega sodelovanja komunistov v vladi ter opozarjata stranko relativne večine na odgovornosti, ki jih ima pri rešitvi tega morda odločilnega vprašanja za bodoči, demokratični razvoj države.

«Vlada narodne solidarnosti», piše Barca, «mora odgovarjati stvarnim potrebam državljanov ter predstavljati novost, ki bi spremenila in pogojevala sedanjo oblast Krščanske demokracije». O tem vprašanju obširno razpravlja tudi Minucci, ki je mnenja, da bo mogoče premagati sedanjo ekonomsko in družbeno krizo le z odločilnim prispevkom in sodelovanjem delavskega razreda in širših demokratičnih množic. Ugledna voditelja KPI pa opozarjata KD, naj bo jasna in naj odkrito pove, kaj misli o sestavi morebitne nove vlade koalicije.

Jutri stavka mestnih prevozov

RIM — Včeraj so potrdili, da bo jutri stavka uslužbencev mestnih prevoznih podjetij in avtobusnih prevoznih podjetij. Stavkali bodo šest ur, razen v Laciju in Basilicati, kjer bo stavka 24-urna. Uro začetka stavke bodo določili na deželni ravni v posameznih deželah.

NAMESTNIK GENERALNEGA DRŽAVNEGA PRAVDNIKA GUASCO KONČAL SVOJE DELO

Tožilec vložil zahtevo po obtožbi rdečih brigadistov za pokol v Ul. Fani

Ločena preiskava za Negrija, Paceja in Piperna - Načelnik preiskovalnega urada Gallucci bo moral sedaj sestaviti obtožnico proti brigadistom in ostalim domnevnim teroristom

RIM — Preiskava o rovarjenju rdečih brigad in o terorističnih zločinih te skupine v Rimu, med katerimi je treba omeniti pokol v Ul. Fani ter ugrabitev in umor Alda Mora, se počasi bliža koncu. Namestnik generalnega državnega pravdnika Guasco, ki predstavlja javno tožilstvo, je namreč včeraj po nekajdnevnem zavlačevanju vložil svoje zahteve preiskovalnemu uradu, ki mora sedaj dokončno sestaviti obtožnico in z njo končati preiskavo ter odpreti pot sodni obravnavi. Guasco je svoje zahteve orisal v 198 tipkanih straneh, ki so sedaj na razpolago tako odvetnikom zasebnih strank kot zagovornikom obtožencev, ki imajo pravico, da v določenem roku predložijo svoje protipredloge in morebitne druge zahteve v zvezi s preiskavo.

V bistvu je Guasco, kot je bilo pričakovati, zahteval obtožbo 21 oseb zaradi raznih zločinov, ki so vezani na dejavnost rdečih brigad v glavnem mestu, 13 oseb pa bi moralo po njegovem mnenju neposredno odgovarjati za afero Moro. Gre za pripadnike tako imenovane «rimske kolone» rdečih brigad, ki so bili aretirani nekaj dni po pokolu v Ul. Fani, med katerimi je najbolj znan Enrico Triaca, za domnevna «zgodovinska» voditelja Gallinarija in Alunnija, za enega izmed vsedržavnih načelnikov teroristične skupine Morettija ter za brigadista Farando in Moruccija, ki sta bila aretirana v stanovanju Giuliane Conforto v Rimu. Ne preseneča tudi dejstvo, da je Guasco že pred dnevi zahteval za Piperna, Paceja in Negrija še dodatno preiskavo za primer Moro, zato je načelnik preiskovalnega urada že poskrbel za ločitev vseh aktov, ki zadevajo omenjene avtonomiste. T pomeni, da bo v primeru njihove obtožbe prišlo do ločenega procesa, vsaj kar zadeva pokol v Ul. Fani.

Zahteve po obtožbah so bile skoraj v celoti znane že pred časom, novost pa predstavljajo nekatere okoliščine v zvezi z afero Moro ter z nastankom in vlogo rdečih brigad, kot je sicer že potrdil Carlo Fioroni v svoji spomenici. Guasco izrecno govori o stikih med raznimi terorističnimi organizacijami v Evropi in celo v ZDA ter omenja nemško RAF, baskovske separatiste, irsko IRA ter celo ameriško skrajnolevičarsko skupino «Zero-Work», seveda poleg rdečih brigad. Obširno nato razlaga vlogo «operativnega» oddelka teroristične skupine ter «strateškega» vodstva, katerega vplivni član je bil po njegovem mnenju tudi padovski profesor Toni Negri. Kar zadeva vlogi Piperna in Paceja, ustanoviteljev revije «Metropoli», pa je namestnik generalnega državnega pravdnika prepričan, da sta prav onadva priporočila Confortovi brigadista Moruccija in Farando, ki naj bi bila medtem že «v polemiki» s strateškimi smernicami rdečih brigad. Kot je znano, so preiskovalci našli v omenjenem stanovanju brzostrelko tipa «skorpion», ki so jo teroristi uporabili pri umoru članov varnostne službe Alda Mora v Ul. Fani. Med «disidenti» rdečih brigad, pa Guasco uvršča tudi Franca Piperna, ki bo moral med drugim odgovarjati tudi za oboroženi napad na sedež KD v Ul. Nicosia v Rimu, kjer sta bila ubita mlada agenta javne varnosti.

Najzanimivejši del Guascovih zahtev pa se brez dvoma nanaša na pokol v Ul. Fani. Novost predstavlja dejstvo, da je neka oseba izjavila sodnikom, da je videla na kraju zločinskega napada Tonija Negrija ko je govoril z neko žensko, ki mu je na glas čestitala za uspeh «akcije». Guasco je tudi prepričan, da je prav Toni Negri telefoniral med ugrabitvijo Alda Mora ženi voditelja KD, čeprav so izvedenci za primerjanje glasov v tej zvezi zahtevali še dodatno preiskavo. Namestnik glavnega državnega pravdnika trdi tudi, da je skrivnostna brigadistka, ki je nekaj dni pred pokolom v Rimu kupila letalske kape za teroriste Adriana Faranda medtem ko je celotno «akcijo» v prvi osebi organizirai Mario Moretti, ki ga iščejo policije vseh evropskih držav, a se redno pojavlja pri skoraj vseh terorističnih dejanjih rdečih brigad. Operativna baza pokola v Ul. Fani ter Morove ugrabitve pa je bilo po mnenju sodnikov stanovanje - skrivališče v Ul. Gradoli v Rimu, ki ga je najel neznanj inženir Borghi, ki pa je bilo samo lažno Morettijevo ime. Sklepna beseda pa sedaj čaka načelnika preiskovalnega urada rimskega sodišča Galluccija. (st)

Zaccagnini ponovno zavrnil možnost vstopa KPI v vlado

RIM — Po podražitvah ob koncu leta se nadaljuje razprava o političnih perspektivah. Obnavlja se še zlasti diskusija o oživitvi politike državne solidarnosti in danes piše o tem tajnik KD v strankinem glasilu Il Popolo. Zaccagnini govori o dveh napakah iz prejšnje zakonodajne dobe. Prva napaka naj bi bila prelom dogovora o državni solidarnosti, druga pa predčasne volitve «kot osvoboditev od vezi, do katere je prišlo zaradi vztrajnostne sile». Skratka, Zaccagnini pravi, da politika državne solidarnosti ni bila občutena kot «nujna izbira v res nujnem stanju».

Po mnenju tajnika KD so izkušnje prejšnje zakonodajne dobe «konstruktivno ravnovesje, a ne v okviru strankinih interesov, ampak glede na demokratičen razvoj države». Glede na vse to volitve 3. junija niso nudile alternativnih rešitev. Zaccagnini obenem ponovno zavrača predlog o socialističnem predsedstvu vlade in pravi, da je socialistični predlog dejansko predlog za petstrankarsko vlado s socialističnim predsedstvom, vlado, ki bi bila tudi istočasno proti KD.

Vendar, kaj predlaga Zaccagnini? Vsekakor ne organske nujnostne vlade, če sodimo po njegovih besedah, ampak predvsem sporazum na pol poti, kot že večkrat v preteklosti. Tajnik KD pravi komunistom: pristranski je tisti, ki misli, da je mogoče doseči neko stopnjo demokracije samo z neko določeno vladno formulo. Ko pa govori demokristjanom, pravi, da se ni mogoče sprijazniti s tem, da so tuja stališča nespremenjena.

V zvezi s sedanjo vlado ima Zaccagnini predvsem interes, da prihrani na času. Sam namreč priznava, da KD ni proglasila brezkončnosti Cossigove tristrankarske vlade, takoj pa dodaja, da ni določil sporeda srečanj, niti datumov političnih dogajanj. Ni torej pravilno, pravi Zaccagnini, da kriza sovpada s kongresom KD.

Socialisti pa so medtem potrdili, da bo strankin centralni komite 9. in 10. januarja po že določenem dnevnem redu. Aldo Aniasi, odgovorni za krajevne uprave pri vodstvu PSI, trdi, da je nujnostna vlada s KPI «edina možna rešitev». Po drugi strani naj bi bilo predsedstvo socialista zaenkrat nestvarno. In, v vsakem primeru, ni rečeno, da bi moral biti mandatar prav Craxi.

P. P.

PRED DANAŠNJIM DRŽAVNIM POGREBOM

Žalovanje naprednih sil ob smrti Pietra Nennija

RIM — «Socialistična stranka je izgubila svojega zgodovinskega vodjo. Za nas je postal živa dediščina modrosti, izkušenj in človečnosti, človek, ki je vedno podoživljal v prvi osebi dramatična dogajanja stoletja, ki jim je bil priča protagonist obenem», je ob smrti Pietra Nennija v intervjuju za italijansko televizijo dejal generalni sekretar PSI Craxi.

Besede pa ne morejo posredovati občutkov Nennijevih tovarišev, socialistov iz vseh krajev Italije, ki so se včeraj poklonili pred posmrtnimi ostanki «velikega staroste» v žalni sobani na sedežu socialistične revije «Mondo operaio» v Rimu.

Danes ob 14.45 bo iz Palače Madama odhod žalnega sprevoda. Državni pogreb bo posredovala italijanska televizija, udeležili pa se ga bodo vidni predstavniki italijanskega političnega, družbenega in kulturnega življenja. Socialistično internacionalo bo zastopal generalni sekretar portugalske socialistične stranke Mario Soares.

Medtem dobivajo italijanski socialisti in Nennijeva družina sožalne brzojavke iz vseh krajev sveta. Napredne sile se klanjajo človeku, ki ni bil samo eden izmed očetov italijanske republike, temveč zgled humanega socializma za demokratične sile sveta.

mnenje urednika

Začetnica «M» le naključje

Začelo se je že v daljnem letu 1956. Bil je čas sueške krize, napada na Egipt, vstaje na Madžarskem in posredovanja sovjetskih vojakov v tej državi. Ogorčenje proti agresorjem je bilo splošno. Bilo je to tudi leto olimpijskih iger v Melbournu. Ogorčenje proti agresorjem je pljusknilo preko te velike športne prireditve. Začele so deževati zahteve po prepovedi nastopa Sovjetom, Britancem, Francozom, Izraelcem. Bojkot igram so napovedali Egipt, Nizozemska, Norveška, Izrael, Švica itd. Tedaj se je zdelo, da je to svetoskrunstvo plemenite olimpijske ideje. Toda to je bil šele začetek.

Prišlo je do novih mednarodnih političnih kriz in zapletov. Kitajci so kar izstopili iz olimpijskega gibanja.

Spor med Arabci in Izraelci je kot mora legel nad olimpijske igre v Münchnu. V Montrealu je prišlo do množičnega bojkota s strani afriških držav, zaradi prisotnosti južnoafriških in rodezijskih športnikov, predstavnikov anahronističnega rasizma.

In zdaj še Moskva!

Sovjetske čete so v Kabulu. Ruski topovi streljajo pa afganistanskih upornikih. Čez nekaj mesecev pa bi morale biti v sovjetski prestolnici olimpijske igre. Bojkot! je padel glas iz zahodnega sveta. Zahodni športniki naj ne gostujejo na olimpijskih igrah v deželi agresorja!

Toda danes, leta 1980, taka zahteva ne začudi več nikogar. Vrednote so se spremenile. Svetih idej ni več. Ni v nedotakljivih. Tudi plemenita zamisel barona Pierra De Coubertina je danes le še sredstvo za vsakdanjo rabo. In zakaj bi bilo drugače. V času, ko si raznobarvne brigade v mestni gverili po želji izbirajo žive cilje, ko so cele države drobiž, s katerim žvenkljajo mogotci za apokaliptičnimi atomskimi barierami, ko postaja sredstvo mednarodnih odnosov pritisk v obliki nafe verskega fanatizma, gospodarskih blokad, ugrabitev diplomatov, v takem času se lahko pač tudi olimpijske igre spremenijo v priročno gorjačo, s katero je mogoče mahati zdaj po tej, zdaj po oni glavi.

Melbourne, München, Montreal, Moskva.

Bilo bi praznoverje, če bi dejali, da je prav začetnica «M» tako nevarna olimpijski ideji. Toda bilo bi prelepo, če bi lahko tej črki res naprtili krivdo. V tem primeru bi pač igre priredili v kraju, ki ima drugačno začetnico in jih odrešili vseh nevarnosti. Tako bi v tem zapletenem času, skopem vrednot in razumevanja, «pokojnosti in miru, vendarle imeli vsaj en dogodek, eno samo prireditev, ki bi nam pomagala utrjevati upanje, da svet vendarle ni tak, kot se nam kaže, oziroma ne samo tak.

Toda začetnika «M» nima na vse to nobenega vpliva.

Na žalost!

BOJAN PAVLETIČ

PREBIVALCE JE POTRESNI SUNEK PRESENETIL NA NOVOLETNI DAN

PETDESET MRTVIH IN 400 RANJENIH PO POTRESU NA AZORSKIH OTOKIH

Najbolj prizadeta sta otoka Terceira in Sao Jorge - Vse reševalne akcije potekajo s helikopterji in vojaškimi ladjami - Bo prišlo še do vulkanskih izbruhov?

LIZBONA — «Tako je, kot da bi bili ti kraji bombardirani», je dejal eden izmed prvih reševalcev, ko je stopil na otok Terceira po katastrofalnem potresu, ki je pustošil po Azorskih otokih prvega dne novega leta in je zahteval 50 smrtnih žrtev, 400 ranjenih, več kot 2 tisoč oseb pa je ostalo brez strehe.

Azorsko otočje, ki leži zahodno od Portugalske v Atlantskem oceanu in sestavlja avtonomno deželo, je sunek presenetil ob 17.46 po italijanskem času. Naprave seizmoloških zavodov po svetu, med katerimi je bil tudi tržaški geofizikalni zavod, so ugotovile, da je znašala jakost sunka skoraj 7 stopinj po Richterjevi lestvici, njegov epicenter pa je bil približno 120 km severovzhodno od otoka Sao Jorge. Najbolj prizadeta sta otoka Terceira in Sao Jorge, kjer je skoraj sedemdeset odstotkov vasi in mest porušenih. Glavno mesto Terceire je zelo poškodovano, povsod pa manjkata voda in elektrika, tudi vse komunikacijske zveze so popolnoma prekinjene, izjema so le vojaške povezave.

Prav s pomočjo ameriških in portugalskih vojakov, ki imajo svojo bazo v Lajesu, na otoku Terceira, so takoj stekle reševalne akcije. S helikopterji so prenesli ranjence v bolnišnice, medtem ko so na otoke portugalske vojaške ladje prenesle več zdravniških ekip, ki nudijo pomoč na samem potresnem področju. Vojaška letala tudi stalno oskrbujejo Azore s hrano, zdravili, šotori in odejami.

Zaradi slabih telefonskih in radijskih zvez je bilo dejansko stanje nejasno, tako da so včeraj portugalski časopisi poročali o «blagih posledicah» potresa. Ko pa je lizbonski radio uspel vzpostaviti zvezo, se je pokazala tragična stvarnost.

Azorski otoki, ki so vulkanskega izvora, imajo že dolgo in tragično zgodovino vulkanskih izbruhov in potresov, saj jih beležijo že od leta 1300. Pravijo, da je že pravilo, da se Azorski otoki tresejo vsakih deset let. Več tisoč oseb je umrlo zaradi vulkanskih izbruhov leta 1580, več sto pa za posledicami potresa leta 1808. Pred približno dvajsetimi leti so vse prebivalce otoka Sao Jorge izselili, ker so si stalno sledili potresni sunki, čeprav takrat ni bilo človeških žrtev. Izvedenci, ki so se že podali na otočje, ne izključujejo možnosti vulkanskih izbruhov v prihodnjih dneh, kot se je to že večkrat zgodilo v preteklosti zaradi posebne lege tistega področja. Azorski otoki se nahajajo namreč na stičišču treh tektonskih plasti (evrazijske, afriške, ameriške), katerih premiki povzročajo stalno trenje in veliko količino energije, ki povzročajo potrese ali plinske in lavne izbruhe.

Azorsko otočje sestavlja devet otokov ,na katerih živi 300.000 prebivalcev, ki se ukvarjajo predvsem z ribolovom in kmetijstvom; skoro 500 tisoč pa se je izselilo v ZDA. Tragični potresni sunek, ki je po seizmološkem zavodu v Lizboni trajal skoraj celo uro, kar je zares nekaj izrednega, je brez dvoma zelo težko prizadel te kraje, ki razen strateško pomembne lege za ameriško vojsko, nimajo posebnih ekonomskih bogastev. (nf)

ZARADI LEDU IN HITROSTI

AVTOBUS V NERETVO 26 SMRTNIH ŽRTEV

Avtobus je vozil na redni progi Zadar-Sarajevo nesreča pa se je pripetila nedaleč od Mostarja

MOSTAR — Včeraj ob 2.30 se je na magistralni cesti Mostar - Sarajevo pri kraju Bela, 20 kilometrov od Mostarja končala pot avtobusa s 26 potniki, voznikom in pomočnikom voznika. Po padcu v naraslo Neretvo se je rešilo le devet ljudi, med njimi tudi pomočnik voznika Jovo Sekerović. Ko to poročamo, ni še znana usoda ostalih 18 potnikov in voznika Ante Kundida iz Drinovca.

Avtobus zadrskega «Autotransporta» ZD 205-39 je vozil na redni progi Zadar - Sarajevo. Po besedah preiskovalne sodnice mostarskega okrožnega sodišča Medžide Krešo, je zakrivila nesrečo neprimerna hitrost glede na razmere na cesti. Med prvimi so takoj po prihodu reševalnih ekip in prometnih miličnikov nudili pomoč preživelim potnikom prebivalci Bele. Reševalci, potapljači in posebni stroji iz Zadra še niso našli mesto, kjer leži avtobus.

«Po naporni vožnji od Zadra do Mostarja sem spal,» je pripovedoval kmalu po tragediji pomočnik voznika Jovo Sekerović: «Čutil sem, da je avtobus v ovinku zaneslo.» Po njegovih besedah, je avtobus najprej udaril v desno stran kamnitega mostu. Voznik Ante Kandida je skušal obdržati vozilo na cesti, vendar mu ni uspelo. Avtobus je poletel prek zidu v prepad globok 40 metrov. Dvakrat je udaril ob skale in padel v vodo.

Glede na pozno uro je večina potnikov spala. Po padcu v vodo je avtobus še nekaj časa plaval na površju, kar je zadostovalo devetim potnikom, da se rešijo. Morda se bi jih še več, če ne bi spali in bi ne potrebovali dragocenih trenutkov, da se predramijo.

Iz mrzle in narasle Neretve so se rešili: Jovo Sekerović, pomočnik voznika, Vera Drsmanović, Dragan Zlatanović, Zlatko Celo, Luis Alberto Tinzjo, Slobodan Rašo, Mirsad Kratovac, Luidji Kanjer in Muharem Planić. Nihče med njimi ni bil poškodovan in so jih oskrbeli s toplimi oblačili ter poslali domov. (dd)

POSLEDICA KRIZE, KI JO PREŽIVLJA GLEDALIŠKA USTANOVA

Izvršni svet Teatra Stabile suspendiral ravnatelja Messino

Ukrep velja štiri mesece - V tem času bo funkcijo ravnatelja prevzel umetniški vodja D'Osmo

Izvršni svet stalnega deželnega gledališča, ki se je sestal pod predsedstvom dr. Hansi Cominottijeve, je suspendiral za štiri mesece ravnatelja gledališča Nuccia Messino. Njegovo mesto bo začasno prevzel umetniški vodja ustanove, scenograf Sergio D'Osmo.

Sklep izvršnega sveta, ki je — vsaj tako trdi predsednica gledališča dr. Cominottijeva — upravnega značaja in torej sodi v pristojnosti tega telesa, je odraz izredno zaostrenih odnosov v upravnem svetu ustanove, kjer so predstavniki krščanske demokracije osamljeni. Nasprotja so naravnost dramatično bruhnila na dan pred približno dvema tednoma, ko je upravni svet na predlog predsednice dr. Cominottijeve s pičlo večino odobril predlog o odstranitvi ravnatelja. Sklep pa ni bil veljaven, ker zanj ni glasovala absolutna večina prisotnih (seje se je udeležilo 17 svetovalcev, za odstranitev jih je glasovalo 8, 7 jih je bilo proti, eden se je vzdržal, eden pa se ni udeležil glasovanja). Seji sveta je sledila prav tako burna tiskovna konferenca, ki se je izrodila v oster besedni spopad med predsednico na eni strani ter ravnateljem Messino in svetovalcem Botterijem na drugi strani. Cominottijeva je prikazala propad deželnega gledališča, o čemer pričajo dolg, ki je letos narasel na poldrugo milijardo lir, nevzdržni odnosi med umetniki in drugim osebjem.

Član upravnega sveta in bivši predsednik Botteri pa se je odločno zavzel za Messino in očital predsednici, da skuša iskati grešnega kozla ter tako prikriti lastno falimentarno vodenje ustanove. Predstavniki ostalih strank in sindikatov so prav tako dokaj ostro napadli Messino, njegov odstop so med drugim prvi zahtevali komunisti.

Suspenzija ravnatelja stalnega gledališča je le zadnje dejanje dolge krize, ki jo preživlja ta kulturna ustanova in ki je tako posledica neurejenih razmer v gledališču samem kot tudi nejasnih in izostrenih odnosov med političnimi skupinami, ki ustanovo vodijo. To bo najbrž prišlo jasno do izraza tudi v torek v občinskem svetu, ki bo razpravljal o vprašanju.

Suspendirani ravnatelj Messina je ostro reagiral na sklep izvršnega sveta. «Ostanem na svojem mestu. Zastor se mora dvigniti vsak večer,» je izjavil časnikarjem in dodal, da «ocenjujem sklep kot nekorekten, saj so ga sprejeli sami predstavniki LpT in sindikalist, medtem ko je predstavnik pokrajin Gorica, Videm in Pordenon glasoval proti, zastopnika ministrstva za prireditve pa sta bila odsotna.» Messina je tudi dodal, da po njegovem «samo upravni svet lahko sprejme hipotezo predsedstva, ki pomeni dekvalifikacijo teatra in okrnitev njegovega delovanja.»

Na Messinove izjave je kmalu zatem odgovorila predsednika Cominottijeva, ki je namen suspendiranega ravnatelja, da ostane na svojem mestu, da bi zagotovil redno delovanje gledališča, ocenila kot absurdnega. «Dejstvo, da Messina ne upošteva niti sklepov izvršnega odbora, niti izjav predstavnikov raznih mestnih političnih in sindikalnih sil — je še dodala — zgovorno priča o njegovem preziru do stališč, ki so bila jasno izrečena na njegov račun».

Vsakršno predvidevanje o nadaljnjem razpletu bi bilo zelo tvegano, in preuranjeno, edino, kar lahko rečemo z gotovostjo, je, da se bodo polemike nadaljevale še dalj časa in da razčiščevanje ne bo lahko. Nuccio Messina pa bo moral vsekakor začasno zapustiti svoje mesto in bo najbrž že danes predal posle novemu začasnemu ravnatelju.

V kraju San Vito al Tagliamento

12. in 13. januarja deželni kongres KD

VII. deželni kongres Krščanske demokracije bo 12. in 13. januarja v kraju San Vito al Tagliamento v prostorih občinskega centra. Kongres, na katerem bodo izvolili delegate na vsedržavni kongres stranke, se bo začel v soboto, 12. t.m., ob 16. uri s poročilom deželnega tajnika Braide, sledil pa bo oris posameznih resolucij, ki so jih predstavile razne struje. Politična razprava se bo začela že v soboto zvečer ter se bo nadaljevala v nedeljo. Kongres se bo zaključil z izvolitvijo delegatov na vsedržavni kongres.

PO ZAGOTOVILU TELEFONSKE DRUŽBE SIP

VPRAŠANJE MEDKRAJEVNIH POGOVOROV JE ŽE REŠENO

Težave le še tam, kjer zaradi praznične zapore ni bilo mogoče prilagoditi aparatov novim cenam

Včeraj smo priobčili obvestilo družbe SIP, v katerem je bilo med drugim rečeno, da bo treba zaradi sprememb v telefonskih tarifah v prihodnjih dneh opraviti prilagoditvena dela na aparaturah, da bi jih čimprej usposobili za zaračunavanje novih taks pri telefonih na žeton ali kovanec, ki so na razpolago javnosti.

Prilagoditvena dela zadevajo medkrajevne pogovore v teleselekciji, sicer prikrojitev časovnega razmaha med posameznimi impulzi novi ceni žetona, ki se je podražil, kot znano, s 50 na 100 lir. Pred zaključitvijo teh del bi bil vsak telefonski pogovor te vrste pač dvakrat dražji. Koristniki telefonske službe pa so se znašli še pred drugo oviro: zmanjkanjem žetonov, saj so jih ljudje kar ne debelo kupovali, da jim jih ne bi bilo treba pozneje nabaviti po dvojni ceni.

Sinoči smo od družbe SIP prejeli zagotovilo, da so prilagoditvena dela že nared, tako da z današnjim dnem ne bo več nobene težave. Enako velja za razpoložljivost žetonov, katerih naj bi bilo na voljo več kot dovolj. Težkoče bodo imeli le v tistih lokalih in drugih prostorih (npr. na šolah), ki so bili vse do danes zaradi praznikov zaprti in torej ni bilo mogoče opraviti omenjenih del. V takih primerih se bo položaj normaliziral prihodnje dni.

MED SRS IN NAŠO DEŽELO

Skupne pobude za zaščito okolja na obmejnem pasu

Prostorsko načrtovanje in zaščita okolja sodita med tista vprašanja, ki v zadnjem času pritegujejo vedno večjo pozornost ne samo v javnem mnenju, ampak tudi pri organizmih, ki so odgovorni za reševanje le-teh. Med slednjimi gre vsekakor omeniti deželno upravo, ki je v zadnjem času pripravila vrsto štrumentov, da bi odgovorila na vrsto odprtih vprašanj v zvezi z deželnimi ekološkimi problemi. Pred dobrim letom je bil izdelan deželni urbanistični načrt, ki ga je odbornik za načrtovanje Coloni orisal na različnih in številnih ravneh.

Poleg teh štrumentov si deželna uprava prizadeva, da bi uresničila vrsto pobud, ki so bile predlagane na osnovi prijateljskih odnosov med deželo Furlanijo - Julijsko krajino in SR Slovenijo. Predvsem si obmejni deželi prizadevata, da bi čim bolj spoznali in uporabljali teritorij, ki teče ob državni meji. Ti predeli so po svoje povsem značilni: po eni strani so na teh površinah raztreseni stanovanjski in produktivni zaselki, po drugi strani pa teče preko njih državna meja.

Plodni stiki med obema deželama so se gotovo še okrepili na nedavnem obisku delegacije IS SR Slovenije v naši deželi. Na njem sta se med drugim delegaciji domenili, da bosta uresničili vrsto ukrepov za zaščito okolja tako na alpskem predelu, kot na kraški planoti ter na Jadranskem morju.

Do konca leta finančna pomoč za Tržaški Lloyd

Ministrski svet je na svoji seji z dne 30. decembra lani sprejel zakonski osnutek — predlagala sta ga predsednik ministrskega sveta Cossiga in minister za trgovinsko mornarico Evangelisti — o podaljšanju finančne pomoči Tržaškemu Lloydu in družbi «Italia» do 31. decembra 1980. Finančno pomoč iz državnih blagajn potrebujeta družbi za kritje poslovnega primanjkljaja, sicer bi ne mogli opravljati svojih nalog v okviru holdinga «pretežnega državnega pomena» Finmare.

Zdravstvena oskrba odslej enaka za vse

Pokrajinsko vodstvo INAM nam je poslalo v objavo sledeče obvestilo.

Člen 63 zakona 833 od 23. 12. 1978 o ustanovitvi vsedržavne zdravstvene službe predvideva, kot znano, obvezno zavarovanje proti bolezni za vse državljane, ki v smislu zakonov v veljavi pred sprejetjem omenjenega zakona niso bili dolžni biti vpisani v kakšnem javnem zavarovalnem zavodu.

Še preden je bila poravnana finančna plat vprašanja, je dežela sklenila izvesti tisti del norme, ki razširja bolezensko zavarovanje na vse državljane v sklopu njenega ozemlja, torej tudi tiste, ki ga sedaj ne uživajo, začenši s 1. januarjem letos.

Vpisovanje bo v ozemeljsko pristojnih osnovnih enotnih upravnih strukturah SAUB, kamor se morajo zainteresirani podati z družinskim listom. Tedaj si bodo lahko tudi izbrali zaupnega zdravnika.

Zdravstvene usluge zajemajo splošno in specialistično, pediatrično, zdravilsko, bolnišniško in dopolnilno oskrbo. To oskrbo bo v pričakovanju ustanovitve krajevnih zdravstvenih enot še naprej nudil zavod INAM po enakih kriterijih in metodah kakor do sedaj.

NA POBUDO SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE

MIMIK ANDRES VALDES KMALU SPET MED NAMI

Od nedelje (6. januarja) do srede (9. januarja) bo nastopil v raznih prosvetnih društvih na Tržaškem

Znameniti mimik Andres Valdes bo spet gost v naših krajih. Na povabilo Slovenske prosvetne zveze bo od nedelje do srede nastopil v raznih prosvetnih društvih na Tržaškem. Povratek tega umetnika, ki zna z govorico kretenj in obrazno mimiko tako spretno posnemati ljudi pri najrazličnejših opravilih ter njihova čustva, razpoloženja in počutja, je nedvomno prijeten kulturni dogodek. Nekateri so ga imeli priložnost občudovati že na pričetku letošnje kulturne sezone, na otroški prireditvi Ringaringa-raja, nakar se je vrnil v Trst v novembru na povabilo tržaških univerzitetnih študentov, tako da so ga lahko spoznali tudi ljudje italijanske narodnosti. Valdesu ni potreben jezik za njegova umetniška sporočila, zato je razumljiv vsem ljudem vseh starosti, saj ga s prav tako velikim zanimanjem spremljajo odrasli kot otroci.

Andres Valdes je po rodu iz Havane na Kubi. S tovrstno umetnostjo se je začel ukvarjati že iz mladih nog, saj je znano, da je prvič nastopil v nekem cirkusu kot štirileten otrok. Kasneje se je vpisal v dramsko šolo ter se globlje seznanil z mimično izrazno umetnostjo. Leta 1954 je zapustil domovino in odšel najprej v Mehiko, kjer se je kmalu uveljavil, nato v ZDA. Leta 1960 je prispel v Pariz, kjer je izpopolnil svoje znanje v šoli Etienna Decrouxa. Nekaj časa je bil tudi asistent znanega mimika Marcela Marceaua, nakar je odpotoval v Ljubljano, ki si jo je izbral za drugo domovino in kjer že vrsto let poučuje pantomimiko na gledališki akademiji.

Med svojim prihodnjim štiridnevnim bivanjem pri nas (od nedelje, 6. januarja, do srede, 9. januarja) bo nastopil v devetih prosvetnih društvih. Podrobnejši razpored nastopov bomo objavili v prihodnjih dneh.

Razstava o Kardelju odprta do 19. t. m.

Razstava «Misel in delo Edvarda Kardelja» v prostorih Narodne in študijske knjižnice v Ulici sv. Frančiška 20/1 bo odprta še do sobote, 19. januarja. Sklep o podaljšanju odprtja razstave je sprejelo vodstvo NŠK, da bi omogočilo tudi dijakom slovenskih višjih srednjih šol, da si jo ogledajo in se tako pobliže seznanijo s Kardeljevim opusom. Res je sicer, da razstavljena dela še zdaleč ne obsegajo celotnega obširnega Kardeljevega ustvarjanja, vendar tudi ta dobro izbrani izbor zelo nazorno prikazuje vso pomembnost in obširnost Kardeljeve misli.

Pripadnik naše narodne skupnosti, ki se srečuje vsak dan z mnogimi specifičnimi vprašanji, ki so tesno povezana s splošnim narodnim problemom, bo lahko našel ključ za odgovor nanje v Speransovem (Kardeljevem) delu «Razvoj slovenskega narodnega vprašanja», ki zavzema prav zato vidno mesto na razstavi. Razstava pa tudi koristno informacijo tudi meščanu italijanske narodnosti, saj je zbranih več italijanskih prevodov Kardeljevih del.

Menimo, da je slovenska javnost z naklonjenostjo sprejela to pobudo NŠK in da bodo zlasti vodstva slovenskih višjih šol omogočila svojim dijakom, da bi v čim večjem številu obiskali to poučno in pomembno razstavo. Šk

PO NEKOLIKO OKRNJENIH BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH POČITNICAH

Danes zopet pouk na vseh šolah

Novo leto podedovalo od starega kopico nerešenih problemov - Minister Valitutti sredi kritik

Včeraj so se iztekle božične in novoletne počitnice. Otroci, ki obiskujejo vrtec, osnovnošolci in dijaki bodo od danes že zopet sedli v šolske klopi. V vsedržavnem merilu pomeni to deset milijonov, v našem deželnem pa sto dvajset tisoč študirajočih.

Počitnice so bile tokrat, kot je znano, krajše. Minister Valitutti se je odločil, da bo šolsko leto 1979-1980 moralo zajeti najmanj 215 dni pouka in pri tem je tudi ostal. Nič niso pomagale tožbe gostincev in turističnih delavcev v zimskošportnih središčih, češ, skrajšanje pouka prostega obdobja bo okrnilo čas mladinskega zimovanja pri nas in s tem naš zaslužek. V resnici se je včeraj vrnilo domov veliko družin s šoloobveznimi otroki, ki bi sicer najrajši ostale v zasneženih planinah do konca tedna. Na štiri oči si lahko zašepečemo, da je ta ali oni tako tudi storil, «greh» pa utemeljil z ugotovitvijo, da študirajoča mladina zadnje čase izgublja čedalje več učnih ur po sili razmer: na primer zaradi sicer upravičenih stavk ali pa zaradi neurejenega ogrevanja šolskih prostorov; čemu bi si potem gnali k srcu dodatni dvodnevni izostanek?

Ogrevanje. Vprašanje je občutno, kot vemo, na znanstvenem liceju s klasično vzporednico «F. Prešeren». Vse kaže, da bodo da nes ogrevalne naprave redno delovale, vključili so jih že sinoči. Upati je, da ne nastane kaka nova okvara, res pa je tudi, da učilnice po tolikih dneh mirovanja teh naprav ne bodo mogle že prvi dan biti segrete kot v času neprekinje ne učne dejavnosti.

Ogrevanje se seveda istoveti z dokajšnjo porabo tekočega kuriva. Padel je predlog, naj bi počitnice podaljšali in tako prihranili lepo količino nafte. K sreči ni bil sprejet, kajti energetski krizi se lahko postavimo po robu vse drugače, ne pa tako, da še bolj prizadenemo šolo, ki jo že itak tarejo brezštevilna nerešena vprašanja. V potrebi po varčevanju ni lahko marsikaj drugega zaprli, toda kaj, ko bi trčili ob zasebne ali skupinske interese. Pri vsem tem še vedno ni izključena začasna zapora šolskih zgradb, kakor tudi ni dano vedeti, kako in kdaj si bo bolehni šolski sistem v Italiji opomogel; minister Valitutti je vse preveč nejasen in tega mu ne očitajo le šolski dejavniki in sindikati, ampak tudi nekateri njegovi somišljeniki.

Utemeljenost kritik dokazuje, recimo, kočljivi problem nestalnega učnega osebja, katerega status še danes ni urejen in še danes ne vemo, kdaj bo. In vendar v državni primanjkuje šolnikov, kar pomeni ne samo, da je treba tem 160 000 učnim močem zagotoviti stalno za poslitev, ampak da je nujno treba zaposliti še mnogo drugih. Televizijska oddaja «Grand'Italia» je v sološnem gledalce razočarala, toda Maurizio Costanzo, ki jo vodi, je nedavno vprašal trojico nestalno uslužbenih šolnic sledeče: «Kaj menite, čigav položaj je pravzaprav bolj majav («precario»), vaš ali ministrov?» (dg)

Skupščina ACT

Na začetku sinočnjega zasedanja glavne skupščine pokrajinskega konzorcija za prevoze, so najprej počastili z enominutnim molkom spomin preminulega socialističnega predsednika Nennija, nakar je predsednik Lanza seznanil svetovalce z nekaterimi pobudami predsedstva. S tržaškim županom je razpravljal o racionalnejši ureditvi prometa v mestnem središču, obžaloval pa je, da ni dežela nakazala konzorciju predvidenega prispevka za nakup osmih novih avtobusov, ker je razpoložljiva sredstva namenila goriškemu javnoprevoznemu podjetju. Za tem je skupščina večinoma soglasno odobrila celo kopico sklepov upravne komisije, tako da je seja potekala brez večjih zapletov in političnih razprav. Mogoče bi edinole omenili precej odločen (in po našem mnenju protisloven) poseg demokristjana Abateja, ki se je razburjal nad dejstvom, da ni predsednik deželne vlade pristal na razgovor s predstavniki konzorcija in da ni dežela nudila obljubljenega prispevka za nakup avtobusov. Očitno je pozabil, da prav stranka, kateri pripada, upravlja tudi deželni odbor.

B. S.

LANI PO OCENI PREDSEDNIKA EAPT ZANETTIJA

Ugoden razvoj prometa v tržaškem pristanišču

Pretovorjenih je bilo vsega 41,5 milijona ton blaga ali 11% več kot leta 1978 - Mednarodna vloga luke

Predsednik avtonomne ustanove za tržaško pristanišče prof. Michele Zanetti je v orisu luške dejavnosti v 1979. letu naglasil, da je bila več kot pozitivna, saj se je količina pretovorjenega blaga povečala za kakih 11 odstotkov v primerjavi z letom 1978. Dosegla je okrog 41,5 milijona ton.

Ziasti viden je bil porast v kontejnerski luki: z nekaj nad 100.000 kontejnerjev v dovozu in odvozu so se pošiljke pomnožile za 40 od sto nasproti prejšnjemu letu. Z druge strani se je obseg kosovnih pošiljk povečal za 10 od sto na 2,4 milijona ton.

Narastel je nadalje dotok nafte za naftovod Trst - Ingolstadt in to za 16 odstotkov na 33 milijonov ton, kar pomeni, da sta Zvezna republika Nemčija ter Avstrija znatno pospešili nabave «črnega zlata». Predsednik luške ustanove je pripomnil, da se je lansko leto mednarodna vloga našega pristanišča še bolj uveljavila: 92 odstotkov izkrcanega ter vkrcanega blaga je namreč odpadlo na tranzitne tovore.

V novem letu bo luška ustanova skušala doseči bistveno ravnovesje v svoji bilanci, ker bo le tako lahko priskrbela pristanišču novih prometnih tokov. Po poslovnem obsegu je tržaško pristanišče danes na tretjem mestu na Sredozemlju (za Genovo in Marseillom), med prvimi desetimi v Evropi in med prvimi dvajsetimi v svetovnem merilu.

Pobuda za turistično ovrednotenje Krasa

Kako turistično ovrednotiti tudi tiste kraje naše dežele, ki niso bili doslej v tem pogledu še izkoriščeni? To vprašanje si je na včerajšnji seji zadal odbor za deželni kolektivni propagandni sklad, ki mu predseduje deželni odbornik za turizem Bomben in v katerem so zastopani predstavniki pokrajinskih turističnih ustanov ter avtonomnih letoviščarskih in turističnih ustanov naše dežele. Z včerajšnjega srečanja je v bistvu izšel zanimiv predlog za reklamizacijo tako imenovanih «počitnic v gričevnatem svetu». Z ustrezno propagandno akcijo naj bi skratka turistično uveljavljali nekatere kraje, ki jih je doslej turizem zanemarjal, ki pa lahko nudijo obiskovalcu marsikaj zanimivega in privlačnega. Pri tem je bil zlasti govor o našem Krasu, o tako imenovanih vinskih in gastronomskih poteh ter o povezavi teh elementov z raznimi kulturnimi in športnimi dogodki. Možnosti za ovrednotenje teh krajev obstojajo, menijo deželni organi, in to je treba izkoristiti. V ta namen bodo izdali serijo publikacij in reklamnih letakov, ki jih bodo vključili v razne vsedržavne časopise in revije. Izvedli bodo skratka široko reklamno akcijo. Poleg tega pa je v načrtu tudi izdaja drugih turističnih depliantov in revij.

Iz avtobusa pod avto

Neprevidnost je drago stala 66-letno Celestino Santagà por. Pieroni iz Ul. Sinigalia 15. Ko je izstopila iz avtobusa v Ul. Forti, v naselju Sv. Sergija, je prečkala cesto, a še preden se je zavedla, jo je podrl avtomobil. Mali fiat 500 je upravljal 50-letni Lucio de Madri iz Ul. Coloni 4, ki je vozil po Ul. Forti navzgor. Nesrečno Celestino Santagà so prepeljali na nevrokirurški oddelek z rešilnim avtom Rdečega križa. Zdravniki so ji ugotovili udarec v glavo in različne odrgnine po telesu. Ozdravela bo v dvajsetih dneh.

Neprevidno skozi rdečo luč

Z avtom Rdečega križa so včeraj popoldne prepeljali na postajo za prvo pomoč tržaške glavne bolnišnice 29-letno Elviro Zubin por. Sinkovich s Proseka 381. S svojim avtom fiat 500 se je peljala po Ul. Udine. Čeprav je semafor na križišču z Ul. Paoliano pokazal rdečo luč pa je vseeno peljala skozi, a brez sreče. Trčila je v alfa romeo 1400, ki ga je upravljal 37-letni Mirando Grisenich iz Ul. Ressel 10.

Mirando je pri trčenju ostal nepoškodovan, Zubinova pa se je potolkla po levem kolenu in bo ozdravela v desetih dneh. Zdravniki so jo obvezali in poslali domov.

Drevi v Rossettiju premiera Pirandellovega «Kakor se vam zdi»

V gledališču Rossetti bo drevi ob 20.30 prva premiera v letošnjem letu. Tržaškemu občinstvu se bo predstavil Gledališki center iz Brescie s Pirandellovim delom «Kakor se vam zdi» (Così è se vi pare), s katerim je že nastopil v številnih italijanskih mestih in žel laskava priznanja. Predstava, katere ponovitve bodo do 6. januarja, je izven abonmaja, za abonente Stalnega gledališča pa je predviden popust od 20 do 30 odst.

Spet požar zaradi otrok, le za las mimo tragedije

Nemarnost staršev ali preveliko zaupanje v otroke — težko bi se bilo odločiti za eno ali za drugo, dejstvo pa je, da so v dveh mesecih štirje otroci le za las ušli katastrofi. Še pred nedavnim je otrok v Ul. dell'Istria z očetovim vžigalnikom zažgal žimnico. Zadnji dan leta 1979 pa so trije otroci le po naključju ušli nesreči. Otroci iz Aquilinie so stari dve, tri in pet let. Oče, Orlando Bertocchi, jih je pustil v hiši s prižgano pečko. Igra je dala igro in otročiči so hoteli premakniti peč, a se jim je prevrnila na tla, ki so bila prekrita s tapisonom. Nenadoma se je dvigni močan in gost zubelj in na srečo ga je opazil tudi sam Bertocchi, ki se je z dvorišča pognal v hišo in spravil otroke na varno. Ogenj pa je neusmiljeno požrl pohištvo in moket. Na gorišče so prihitele tri ekipe gasilcev iz Milj in Trsta, ki so pod vodstvom kap. Turca pogasili ogenj in ocenili škodo. Ta znaža preko deset milijonov lir. Kajti med drugim se je v dnevni sobi sesul strop, pa tudi v drugih prostorih so bile posledice požara kar občutne.

Našli ukraden avto

Policija je včeraj zjutraj končno nala fiat 600/D bele barve z evidenčno tablico TS 76393 katerega izginotje je preteklega 27. decembra prijavil Korva Dante. Avto so našli v ulici Archi pred hišno številko 4 v obupnem stanju. Notranjost je bila razmetana in zamazana, vrata so bila nezaklenjena, okno na šoferjevi strani pa odprto. Policisti so telefonsko poklicali lastnika, ker pa se ta ni javil, so avtomobil odpeljali na karabinjersko postajo k Sv. Ani.

PO SMRTI SOCIALISTIČNEGA VODITELJA

Tudi Trst se je poklonil spominu Pietra Nennija

Danes žalna seja tržaške federacije PSI

Tudi v tržaški javnosti in še posebno v političnih krogih je globoko odjeknila vest o smrti predsednika Socialistične stranke Italije Pietra Nennija. V knjigo žalosti na sedežu tržaške federacije PSI so se vpisale številne politične osebnosti, med njimi predsednik deželnega sveta Colli, predsednik deželnega odbora Comelli in podpredsednik Coloni. Številne politične stranke, množične organizacije in združenja ter sindikalne organizacije so poslale tržaški federaciji PSI sožalne brzojavke.

Sinoči se je vodstvo federacije sestalo na izredni seji in počastilo spomin umrlega voditelja. V poročilu, ki so ga izdali po seji, tržaški socialisti med drugim poudarjajo, da je bil Nenni močno vezan na Trst in na njegove politične prigode že od obdobja po prvi svetovni vojni. Nenni, je še rečeno v noti, je bil skozi šestdeset let odločen borec za socializem in demokracijo, trdni strankin voditelj in razgledan in politično odprt človek, protagonist velikih političnih načrtov. Prav tako je bil Nenni zagovornik enotnosti levice, avtonomije stranke in odprtja dialoga med socialisti in katoličani. Nenni — poudarja tržaška federacija PSI — je bil simbol socializma s človeško podobo in bo tudi kot tak ostal v zgodovini.

Danes, istočasno z Nennijevim pogrebom v Rimu, bo na tržaškem sedežu PSI v Ul. Mazzini žalna seja pokrajinskega vodstva, ki bo odprta vsem članom PSI. Seja bo ob 18.30. Prav tako je še odprto vpisovanje v knjigo žalosti. Delegacija tržaških socialistov se bo tudi udeležila pogreba pokojnega socialističnega voditelja.

Sožalje predsednika Collija ob smrti Pietra Nennija

Predsednik deželnega sveta Colli je poslal vsedržavnemu vodstvu in deželnemu tajništvu PSI sožalno brzojavko ob smrti sen. Pietra Nennija. V njej naglaša velik prispevek socialističnega voditelja stvari družbenega napredka v svobodi in v miru ter uveljavljanju demokratičnih svoboščin in prijateljskega sodelovanja med narodi, kar je še posebno v naši deželi — naglaša Colli v sožalni brzojavki — občuteno kot življenjska nujnost.

Sožalno brzojavko ob Nennijevi smrti je deželnemu tajništvu PSI poslal tudi predsednik deželnega odbora Comelli.

Predsednik pokrajine Lucio Ghersi ob smrti sen. Nennija

Predsednik tržaške pokrajine Ghersi je izrazil svojo žalost ob smrti socialističnega voditelja Pietra Nennija, ki ga je označil kot enega najvidnejših osebnosti antifašizma demokratične Italije. Potem ko je poudaril njegov delež v izgradnji demokratične države, je Ghersi tudi ugotovil, da je kazal Nenni veliko občutljivost do mednarodnih problemov in da se je zaradi tega venomer zavzemal za nenehen pozitiven razvoj odnosov med Italijo in Jugoslavijo.

Protest KPI ob fašističnem atentatu na Proseku

Po podlem atentatu na nekega antifašista na Proseku sta senatorka in poslanec KPI Gerbčeva in Cuffaro naslovila na ministra za notranje zadeve in za pravosodje brzojavko, v kateri izražata zaskrbljenost in ogorčenje ob nezaslišanem početju skupinice črnosrajčnikov v trenutku, ko so jih zasačili, da so poveličevali fašizem, tako da se je morala prizadeta žrtev zateči zaradi kostnega zloma v bolnišnico. Gerbčeva in Cuffaro v brzojavki zahtevata uvedbo ukrepov, ki naj bi onemogočili takšne izbruhe v Trstu, in takojšnjo izsleditev in kaznovanje teroristov. Brzojavko s podobno vsebino sta parlamentarca naslovila tudi na generalnega komisarja za deželo Furlanijo - Julijsko krajino dr. Marrosuja.

NALEZLJIVE BOLEZNI V TRŽAŠKI OBČINI

Tržaški občinski zdravstveni urad je objavil seznam nalezljivih bolezni, ki so jih zabeležili v tržaški občini v razdobju od 17. do 23. decembra lani. Zabeležili so namreč dva primera škrlatinke, 22 primerov noric, 4 primere rdečic, dva primera srbečice, tri primere nalezljivega vnetja jeter ter po en primer mononukleoze in nalezljivega vnetja lasišča.

PO NEDAVNEM VLADNEM ZAKONSKEM UKREPU

Na mejnih prehodih se je pričela kontrola nad izvozom dizlovega olja

Medtem ko so na meji z Avstrijo zaradi kontrol občutne težave, se na naših mejnih prehodih položaj ni bistveno spremenil

Med nujnostnimi ukrepi davčnega značaja, ki jih je na hitro sprejel ministrski svet na zadnji, sobotni seji, je tudi zakonski dekret o omejitvi izvoza dizlovega olja. Kaj to pomeni? To v bistvu pomeni, da morajo imeti vsi, ki se peljejo z dizlovimi vozili čez mejo, dejansko prazne rezervoarje, oziroma, da morajo za vsak odvečen liter dizlovega goriva plačati tisočak takse. Zelo zanimivo je tudi, da je ukrep začel veljati z novim letom, čeprav so ga sprejeli šele prejšnjo soboto. Zadnjega decembra je bil namreč dekret objavljen v Uradnem vestniku. Odločitev ministrov je zaradi tega povzročila seveda precejšnjo zmedo. Marsikdo se je včeraj in predvčerajšnjim pripeljal na mejo, ne da bi vedel za ta ukrep.

Takoj je treba tudi povedati, da so težave takoj nastale na mejnih prehodih z Avstrijo, medtem ko je pri nas potekal promet povsem normalno. Kaj se je pravzaprav pripetilo na primer na Brennerju? Pred carinarnico so nastale neskončne kolone avtomobilov, avtobusov in tovornjakov na dizlov pogon, ker so morali cariniki preverjati, koliko goriva imajo vozila v rezervoarjih. Po vladnem zakonskem ukrepu je možno imeti v avtomobilu največ deset litrov dizlovega olja, v avtobusu ali tovornjaku pa petdeset litrov. Vsak liter več je treba prijaviti in za vsak liter tudi plačati tisoč lir takse. Kdor tega ne naredi, plača od 250 tisoč do pol milijona lir globe. Kršilci morajo plačati četrtino globe ter po tisoč lir za vsak liter takoj, ostalo plačajo kasneje. Kdor teh stvari ne uredi takoj, mu vozilo zadržijo na carinarnici. Ukrepi so, kot rečeno, marsikoga presenetili in takoj so nastale težave v prometu. Ukrep je izzval tudi takojšnjo reakcijo Združenja avtoprevoznikov ANITA, ki je protestiralo nad načinom, s katerim so izvedli to omejitev. Nešteto avtoprevoznikov je namreč blokiranih v mrazu na mejnih prehodih. Predsednik združenja Buvoli je tudi poslal brzojavko ministru za finance ter zahteval takojšnjo srečanje za rešitev vprašanja na tehnični ravni, kajti upoštevati je treba dejstvo, pravi Buvoli, da so v tujini včasih velike težave z dobavo dizlovega olja in to lahko delno paralizira blagovni promet.

Pozanimali smo se, kakšen je položaj na mejnih prehodih naše pokrajine in že na prvi pogled ugotovili, da ni kakšnih posebnih težav. Avtomobilski promet se je odvijal povsem normalno in trg pred carinarnico pri Fernetičih je bil popolnoma prazen. Finančni stražniki so se našemu vprašanju, kako praktično poteka kontrola nad dizlovimi vozili, najprej pomenljivo nasmehnili, češ kako pa naj vemo, koliko goriva ima ta ali oni avtomobil v rezervoarju. Verjeti mu moramo na besedo, nakar ga pošljemo na carinarnico, kjer naj bi preverili, če govori resnico in koliko mora plačati. Dejansko še nismo imeli takšnih primerov, nam je povedal podčastnik finančne straže. Saj veste, smo še v prazničnem vzdušju in zaenkrat še ni večjega prometa. Morda bodo težave nastale v prihodnjih dneh, kajti še vedno nam ni jasno, kako bomo pravzaprav ugotavljali, koliko dizlovega olja ima kdo v rezervoarju. Niso nas še oskrbeli z ustreznimi inštrumenti. Bomo pač videli.

Takšni so bili odgovori na tukajšnjih mejnih prehodih, kar pomeni, da je ob italijansko - jugoslovanski meji v zvezi s tem nekoliko manjša strogost, kar je tudi razumljivo, če upoštevamo, da je v Jugoslaviji dizlovo olje le za malenkost dražje kot v Italiji in da zato na posebnih razlogov za izvoz italijanskega dizlovega olja, kot velja to na primer za Avstrijo ali Nemčijo.

VRSTA TATVIN V MESTU IN OKOLICI

Novo leto se ni pričelo za vse srečno

Novo leto — nova presenečenja, na žalost za nekatere huda in neprijetna. Bilo bi skoraj da čudno (za čas, v katerem živimo), da bi Silvestrova noč potekla brez nasilja in ropov. Najbolj zagrizeni nepridipravi izkoristijo ravno ta trenutek za vdore v stanovanja in ne pomislijo, kako klavrno je za nekoga, ki je v veselju prebil novoletno noč, priti domov in najti razbito verando, polomljena vrata in prazne predale.

Podli tatovi so se na letošnji Silvestrov praznik še posebno potrudili. V Briščkih so si privoščili kar tri hiše. 57-letni Ezio Spazzapan, ki stanuje na štev. 61, je šel že popoldne zdoma. Nekako med štirinajsto in osemnajsto uro so neznanci vdrli skozi okno kuhinje in odnesli 300.000 lir v gotovini, zlatnino v vrednosti 200.000 lir ter srebrn pribor, ki je veljal nič manj kot 600.000 lir. Na kraj tatvine so prišli karabinjerji s Proseka in posebni oddelek iz Nabrežine.

Isti preiskovalci so morali predvčerajšnjim zgodaj zjutraj pohiteti v Devinščino, na štev. 32. Elektrikarju Marinu Reggenteju so neznani tatovi razbili vrata in zagospodarili po hiši toliko časa, dokler niso spravili v žakelj milijon lir v gotovini, za 500.000 lir zlatnine in fotografski aparat v vrednosti 700.000 lir. Reggente sploh ni bil zavarovan proti kraji, zato je bilo njegovo odkritje še toliko bolj boleče. Preiskava je v teku.

49-letni Emil Škabar iz Briščkov 37 se je vrnil od silvestrovanja ob šestih zjutraj in odkril, da so mu neznanci vdrli v stanovanje, iz katerega so odnesli 300.000 lir v gotovini ter precej zlatnine. Tatovi so razbili šipo na verandi in razmetali stanovanje; ob splošnem veseljačenju jih pri podlem opravilu ni nihče oviral.

Neljubo presenečenje je čakalo tudi Škabarjevega soseda, 41-letnega Maria Briščika, ki stanuje na številki 38. Briščik se je s silvestrovanja vrnil še uro pred Škabarjem. Tatovi so z železnim drogom nasilno odprli vrata in lahko nemoteno šarili po stanovanju. Odnesli so precej zlatnine in dva milijona lir v gotovini.

K obema so prihiteli agenti letečega oddelka, ki so nato poklicali policijo znanstvenega oddelka, da bi ugotovili morebitne prstne odtise. Škabar in Briščik sta tatvini prijavila.

Tatovi niso počivali niti v mestu. V trgovini z obutvijo na Trgu S. Giovanni 5, katero upravlja 24-letni Corrado Marion, so zadnjega decembra ponoči našli bogat plen. Iz notranjosti stanovanjskega bloka so vdrli v skladišča in odnesli za 597.000 lir moških čevljev, iz blagajne pa 30-40.000 lir drobiža. Corrado Marion, je predvčerajšnjim zjutraj šel mimo trgovine in je opazil, da so nekateri listki s ceno premaknjeni, ali da ležijo raztreseni po tleh. Nemudoma je poklical policijo, storilci dejanja pa so doslej še neznani.

Neznanci so okradli tudi trgovino klobukov v Ul. Dante 2. Nekdo je telefoniral na policijo, da je šipa izložbe omenjene trgovine razbita. Policija je takoj zasledila lastnika Maria Segantija iz Ul. Ippodromo 14, ki je ugotovil, da mu iz blagajne manjka kakšnih 20.000 lir, iz izložbe pa dvanajst puloverjev.

Tudi znano trgovino Filigrana na Akvedotu 23 so obiskali drzni tatovi in odnesli iz skladišča nekaj predmetov v vrednosti 200.000 lir. Tatvino so odkrili mimoidoči, ki so obvestili policijo, ta pa lastnika Severina Carboneja iz Ul. Chiadino 9/4.

Severino Carbone je dejanje prijavil, škodo pa naj bi mu povrnila zavarovalnica.

Preminila je naša draga

IDA MEDEN

Pogreb bo danes, 3. t.m., ob 13.30 iz mr

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 3. t.m., ob 20.30 gostuje Centro Teatrale Bresciano s Pirandellovim delom «Così è se vi pare». Izven abonmaja. Za abonente popust 30 in 20 odst. Rezervacije pri osrednji blagajni.

* * *

Od 8. januarja dalje, gostovanje Stalnega gledališča iz Genove z Lesagevim delom «Turcaret». Odrezek številka 5, izmenični. Rezervacije pri osrednji blagajni.

AVDITORIJ
Od jutri, 4. t.m., dalje šolske prireditve: gostovanje skupine La Contrada z delom «Ljubezen, dogodivščine in hude borbe bojevitega vojaka Don Kihota». Rezervacije pri blagajni gledališča (56201 int. 1).

* * *

V nedeljo ob 11. uri bodo ponovili baletno predstavo z baletno skupino gledališča Verdi. Koreografija Alfredo Köllner. Vstopnice (500 lir) so na prodaj v Pasaži Protti.

Kino

Nazionale 14.30 «Gli aristogatti». W. Disney.
Ariston 16.00—22.00 «Saint Jack». Ben Gazzara.
Eden 16.30 «Giallo a Venezia». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz 16.00—22.15 «Io sto con gli ippopotami». T. Hill in B. Spencer.
Excelsior 16.00 «Il malato immaginario». A. Sordi, L. Antonelli.
Grattacielo 16.30 «Agenzia Riccardo Finzi». R. Pozzetto.
Fenice 16.00 «Apocalypse now». M. Brando. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.00 «L'avventura del grande Nord».
Filodrammatico 15.30—22.00 «Donne in cerca di piacere». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00 «Il campione». Jon Voight, Faye Dunaway.
Moderno 15.30 «Alien». Znanstveno-fantastični film.
Aurora 16.30 «Manhattan». Woody Allen. Barvni film za vsakogar.
Capitol 16.30 «Fuga da Alcatraz». Clint Eastwood. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Contro quattro bandiere».
Volta (Milje) Zaprto.
Aldebaran 16.40—22.00 «Tu accendi la mia vita».

Prosveta

Sekcija VZPI - ANPI in PD Slovenec Boršt - Zabrežec, vabita na proslavo ob 35. obletnici tragičnega dne 10. 1. 1945, ki bo v prosvetni dvorani dne 10. 1. 1980 ob 20.30.

Koncerti

Danes, 3. januarja, ob 18.30 v baziliki sv. Silvestra koncert dua Petrovici - Ghencea. Anda Petrovici - violina in Luminita Ghencea klavir. Na programu Tartini, Stravinski in Brahms.

PD PRIMOREC
priredi jutri, 4. januarja, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah
FILMSKI VEČER
z Aljošo Žerjalom
Ogledali si boste posnetek o poimenovanju šole po Pinku Tomažiču. Sodelovali bodo osnovnošolski otroci
Vabljeni

SPD «IGO GRUDEN»
vabi
na instrumentalni koncert romunskega tria
PRO ARTE
iz Bukarešte
ki bo v društvenih prostorih v soboto, 5. t.m., ob 20.30
Vljudno vabljeni

Razstave

V galeriji Sant'Elena razstavlja do 10. januarja Salve.

V pokrajinski umetnostni galeriji, Trg V. Veneto 4, je razstava 6 likovnikov iz Trsta. Razstava je odprta do 6. januarja 1980 vsak dan od 17. do 20. ure. Ob nedeljah od 10. do 12. ure.

V galeriji Tribbio je odprta razstava štirih velikih tržaških slikarskih mojstrov iz preteklosti: Adolfa Leviera, Piera Lucana, Dyalme Stultusa in Giovannija Zangranda. Razstava bo odprta do 12. januarja.

V stalni prodajni galeriji «Bor» Nabrežina — Postaja 69, razstavlja svoje akvarele dr Robert Hlavaty. Razstava se zaključi 6. januarja.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
obvešča cenjene odmejalce, da bo v dneh 4. in 5. januarja zaprta zaradi inventure

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Čestitke

Danes praznuje svoj 19. rojstni dan NEVENKA ŠKRLJ iz Saleža. Vse najboljše ji želijo Vesna, Darma, Anica in Danila.

Danes praznuje 13. rojstni dan naša TATJANA. Obilo sreče in zdravja ji želijo sestra Alenka, brat Damjan, mama, očka, babica in dedek.

Minule dni je praznovala svoj 79. rojstni dan ALOJZIJA CORETTI. Iskreno ji čestitajo Marija Sancin ter drugi sorodniki.

Danes se sreča z Abrahamom
SREČKO BIBC
Še polno sreče in zdravja mu želijo žena Jolanda, sin Sandro, Silva, David in Aljoša

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM fiat 127 L 1978, leta - 8.000 km, trojna vrata, tel. 227284.

PRODAM lancio fulvio rally 1,3S letnik 1970 - karoserija karambolirana (sprednji del), motor s komaj opravljenim servisom, športna kolesa, odlično ohranjena notranjost. Telefonirati na tel. št. 410-372.

GOSTILNA «Al palombaro» nudi vsak dan razen ob sredah žabe, fondue, bourgognone, tatarski biftek, divjačino in druge specialitete. Za rezervacije tel. 54-571.

PRODAM fotokamero POLAROID za 63.000 lir. Imam tudi lepe umetniške fotografije, katere si lahko ogledate na stanovanju. Cene ugodne — novoletni popust! Bogomil Lilija, Bidovčeva 13/A, Koper.

OSMICO v Doberdobu je odprl Arnaldo Jarc Kukuk. Toči domače črno in belo vino.

DAJEMO v najem mehanično delavnico v središču Nabrežine. Telefonirati v popoldanskih urah na tel. št. 200115.

NUMIZMATIKI pozor: kupim 20 din letnik 1931 kraljevine Jugoslavije (Aleksander) in 2 din letnik 1875 kneževine Srbije (Milan Obrenović). Janko Ozbič, Ljubljanska 24, 66230 - Postojna.

GOSPA sama išče osebo za družbo in majhno pomoč pri hišnem delu. Nudi sobo, hrano in plačilo po dogovoru. Mnogo prostega časa. Telefonirati na tel. št. 816327.

PRODAM italijanski bakreni in nikljasti drobiž. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Drobiž».

USLUŽBENEC z dobrim poznavanjem jugoslovanskega tržišča in dobave rezervnih delov išče ustrezno zaposlitev v sektorju uvoz-izvoz. Aktivno znanje angleškega, slovenskega in srbohrvaškega jezika ter pasivno znanje francoščine. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika Gorica, Drevored 24 Maggio 1, pod šifro «Februar».

ROBERT Pipan Mavhinje — osmica se nadaljuje.

SLOVENSKA zdravnica, samska, išče v najem stanovanje tudi na Krasu. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Nujno».

BCT
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

SREDNJI TEČAJ BANKOVCEV
2. 1. 1980

Ameriški dolar	800.—
Funt šterling	1770.—
Irski funt šterling	1650.—
Švicarski frank	500.—
Francoski frank	196.—
Belgijski frank	26.—
Nemška marka	463.—
Avstrijski šiling	64.—
Kanadski dolar	670.—
Holandski florint	420.—
Danska krona	145.—
Švedska krona	185.—
Norveška krona	160.—
Drahma	17.—
Mali dinar	33,50
Veliki dinar	33,50

MENJALNICA
vseh tujih valut

V NASPROTNEM PRIMERU BI OSTALI PRECEJ IZOLIRANI

V Štandrežu hočejo neposredno povezavo med Ulico Tabai in novo Tržaško cesto

Predsednik rajonske skupščine Valter Reščič meni, da bi lahko to izredno delo finansirali s sredstvi goriškega sklada pri trgovinski zbornici

Že več časa vlada v Štandrežu čisto upravičena zaskrbljenost, kako bo s cestnimi povezavami, potem ko bodo končana obsežna dela pri cestni deteljici na Tržaški cesti. Že več let je Ulica Tabai prekinjena na njenem vzhodnem delu in je treba na Tržaško cesto po dolgem ovinku. Vendarle pa bo tudi ta ovinkasta povezava odpovedala, ko bo zgrajen novi nadvoz Tržaške ceste. Zato so na seji rajonske konzulte, ki je bila lani, 29. novembra, domačini povedali odborniku za javna dela Zucalliju in županu, da zahtevajo povezavo med Ulico Tabai in novo cestno deteljico na Tržaški cesti. Odbornik je takrat dejal, da so zahteve Štandrežcev upravičene in se je obvezal, da bo stvar dal preučiti strokovnjakom in drugim občinskim odbornikom. Treba bi bilo seveda delno spremeniti sedanje načrte, vendarle se zdi, tako so tudi dejali strokovnjaki, da je stvar ures ničljiva.

Od takratnega obiska odbornika Zucallija in njegove obveze je minilo že več kot mesec dni, zaradi tega so štandrežci zaskrbljeni. Ko smo v našem listu pred nekaj dnevi objavili vest, da se v teh dneh sestane upravni svet goriškega sklada pri trgovinski zbornici, ki ima nalog porazdeliti denar, ki se je nabral v tem skladu in ki je namenjen finansiranju raznih infrastruktur, je predsednik rajonske skupščine Valter Reščič pisal goriškemu županu in upravnemu svetu goriškega sklada. V pismu Reščič izraža mnenje, da je moč načrtovanje in gradnjo te povezave finansirati z denarjem tega sklada. Občinska uprava v Gorici bi seveda morala dati pobudo v tem smislu. Predsednik rajonske konzulte izraža v pismu tudi mnenje, da bo ta povezava služila štandreškim trgovcem in kmetovalcem tako v povezavi s Tržaško cesto kot z novim mejnim postajališčem Štandrež - Vrtojba.

V podkrepitev svoje zahteve so v Štandrežu pričeli z zbiranjem podpisov. Te bodo poslali goriškemu županu.

Natečaj CAFO

Vzhodnofurlanski vodovodni konzorcij (CAFO) bo za 90 dni zaposlil uradnika četrtega razreda s 450.000 lirami kosmate mesečne plače (všteta je posebna doklada). K temu bodo dodali ustrezen del 13. plače in družinsko doklado, če mu pritiče. Pogoji za zaposlitev so starost od 18 do 35 let ter diploma nižje srednje šole.

Kandidat mora biti vešč v tipkanju ter bo moral to svojo sposobnost pokazati v praksi. CAFO bo sprejemal prošnje do 12. ure dne 7. januarja 1980 v pisarni v Gradišču, Ul. Aquileia 3.

Romunski «Trio Pro arte» bo nastopil v avditoriju

Prihodnji gost goriških glasbenih večerov, ki jih prireja občinska uprava v sodelovanju z združenjem glasbenikov naše dežele, bo romunski trio «Pro arte». Nastopil bo na koncertu v deželnem avditoriju v torek, 8. januarja, ob 20.30 kjer bo izvajal nekatera Brahmsova dela.

Ansambel je nastal pred 11 leti in poleg bogate koncertne dejavnosti v različnih krajih Romunije je že velikokrat nastopil v inozemstvu: v Franciji, Zahodni Nemčiji, na Češkoslovaškem, v ZDA, na Kitajskem, v Koreji ter v Jugoslaviji. Tokrat bo prvič nastopil v Italiji.

Kot posebno zanimivost velja navesti, da ga sestavljajo razmeroma mladi glasbeni poustvarjalci. Violinistka Anda Petrovici je stara 25 let. Pred dvema letoma je zmagala na mednarodnem natečaju Vaclava Rumla v Zagrebu. Istega leta je prejela tudi prvo nagrado na natečaju v Glasgowu. Violončelist Josef Calef se je rodil v Bukarešti pred 31 leti. Diplomiral je na tamkajšnjem konservatoriju, kjer tudi poučuje. Na konservatoriju v Bukarešti je študirala tudi pianistka Luminita Ghencea.

OD 29. FEBRUARJA DO 3. MARCA

V PORDENONU SEJEM OPREME IN STROJEV ZA GOSTINSTVO

Letos bodo sejem pripravili že tretjič - Napovedujejo tudi strokovna posveta o usposabljanju delavcev v gostinstvu ter o varčevanju z energijo

Pordenon ni samo pomembno industrijsko središče naše dežele, ampak se iz leta v leto bolj uspešno uveljavlja na področju specializiranih sejemskih prireditev. Prva v letošnjem letu bo od 29. februarja do 3. marca, na njej pa bodo razstavili opremo in najrazličnejše stroje za gostinstvo, od hotelov do restavracij, tovarniških menz in samopostrežnih trgovin in podobnih obratov.

Letošnji SACAR, tako je ime specializiranemu sejmu, je že tretji po vrsti. Na podlagi zanimanja s strani proizvajalcev opreme in drugih gospodarstvenikov pa bo prav gotovo še uspešnejši od lanske prireditve. Poleg razstave opreme bo med sejmom tudi vrsta strokovnih posvetov o različnih vprašanjih s področja gostinstva, dejavnosti, ki zavzema pomembno mesto v gospodarstvu naše dežele, vendar ima še vrsto neizkoriščenih možnosti. Tako bo najbrž govor tudi o strokovnem usposabljanju delavcev v gostinstvu, za kar se še posebej zanima deželni zavod Irfop. Spričo vse globlje energetske stiske pa napovedujejo tudi strokovni posvet o energetskem varčevanju v hotelih in drugih turističnih objektih. Ne gre namreč spregledati dejstva, da so ravno hoteli med večjimi porabniki tako nafte, kakor tudi elektrike.

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo vabi drevi ob 20.30 na predavanje inženirja Srečka Hvale o vzponu na Mont Blanc. Predavanje bo v prostorih na Verdijevem korzu 13.

Kino

Gorica

VERDI 16.30—22.00 «Manhattan». Woody Allen. Črno-beli film.
CORSO 17.00—19.15—21.30 «Gli aristogatti». Barvna risanka.
VITTORIA 17.00—22.00 «Le goditrici». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.15 «Fuga da Alcatraz».
PRINCIPE 17.30—22.00 «La soldatessa alle grandi manovre».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—22.00 «Veliki revolverški obračun». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—22.00 «Kentucky». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Fedora». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Provvidenti, Travnik 34, tel. 29-72.

Štandreški štiridesetletniki

Prispevki

V sklad za gradnjo partizanskega spomenika v Štandrežu je V.Š. daroval 20.000 lir.

V sklad za vzdrževanje Doma Andrej Budal v Štandrežu so prispevali dijaki klasične gimnazije-liceja 30.000 lir, dijaki učiteljišča 30.000 lir, dijaki trgovske šole 30.000 lir, Društvo slovenskih lovcev v deželi 50.000 lir.

Irena Tomsič je za Kulturni dom v Sovodnjah darovala dobitek novoletne tombole, 25 tisoč lir.

Cene na občinski tržnici na debelo

(CENE ZA KILOGRAM, TARA VKLJUČENA)
2. JANUARJA 1980

Povrtnina	Min.	Maks.	Prevl.
Česen	1000	2200	1800
Radič zelen domač I	3000	4500	4000
Cikorija witloof	1540	1650	1540
Čebula rumena	300	368	350
Artičoke apulija	150	200	180
Solata endivija domača	500	1000	900
Melancane okrogle	1150	1265	1150
Krompir bea	260	360	300
Paprika zelena	—	1150	—
Paradižniki za solato	—	1150	—
Peteršilj	400	1000	700
Zelena	250	600	500
Špinača domača	800	1200	1100

Sadje	Min.	Maks.	Prevl.
Ananas	990	1430	1265
Banane chiquita	—	1100	—
Jabolka jonathan I.	345	403	345
Hruške abate fetel I.	690	920	863
Grozdje italia I.	1380	1725	1380
Pomaranče taroki I.	575	690	633
Limone I.	575	690	633
Mandarine I.	690	1035	748
Grenivke	253	550	495

Darovi in prispevki

V počastitev spomina drage tete Zore Čok darujeta Milena in Viktor Širca 10.000 lir za PD Lonjer - Katinara in 10.000 lir za ŠD Polet.

V spomin na Rafaela Breclja darujeta Mario in Marija Mosetti 30.000 lir za Mladinski pevski zbor Glasbene matice.

A. B. daruje 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Rafaela Breclja daruje Marija Pertot 5.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Toneta Kalca in Zoro Čok darujeta Mila in Rafael Perko 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Zoro Čok daruje Pepi Starc 5.000 lir za ŠD Polet.

V spomin na Toneta Kalca in Zoro Čok darujeta Ivanka in Pepi Starc 10.000 lir za ŠD Polet.

V spomin na Zoro Čok in Toneta Kalca darujeta Marija in Ivanka Sosič 10.000 lir za SPD Tabor.

V spomin na Zoro Čok daruje Angelca Hrovatin 10.000 lir za SPD Tabor in 10.000 lir za ŠD Polet.

Namesto cvetja na grob Zore Čok in Toneta Kalca daruje družina Vremec 20.000 lir za ŠD Polet in 20.000 lir za SPD Tabor.

Namesto cvetja na grob Zore Čok daruje družina Ludvika Sosiča 10.000 lir za SPD Tabor, 5.000 lir za spomenik padlim v NOB na Opčinah in 5.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Zore Čok in Toneta Kalca darujeta družini Sosič 20.000 lir in Čuk 20.000 lir za SPD Tabor.

Namesto cvetja na grob Zore Čok daruje družina Cvelbar - Daneu 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Toneta Kalca darujeta Mira in Cveto Hrovatin 20.000 lir za SPD Tabor.

V spomin na Zoro Čok darujeta Mira in Cveto Hrovatin 20.000 lir za ŠD Polet.

V spomin na Toneta Kalca darujeta Judita in Natalija 30.000 lir za ŠD Polet.

V spomin na Toneta Kalca darujeta Miranda in Atilij Kralj 10.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Zoro Čok daruje Ivana Purič - (Veliki Repen 82) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V počastitev spomina Zore Čok daruje Zveza demokratičnih žena (UDI) 20.000 lir za spomenik padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Antona Kalca daruje Justina Daneu 10.000 lir za SPD Tabor.

Namesto cvetja na grob Zore Čok in Antona Kalca darujejo Walter, Liljana in Fulvija Berginc 15.000 lir za SPD Tabor.

Namesto cvetja na grob Zorke Čok daruje Tončka Hrovatin 10.000 lir za moški pevski zbor Tabor z Opčin.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 3. januarja
GENOVEFA
Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.33 — Dolžina dneva 8.47 — Luna vzide ob 17.57 in zatone ob 8.12.
Jutri PETEK, 4. januarja
ANGELA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 5,9 stopinje, najnižja 3,6, ob 18. uri 4 stopinje, zračni tlak 1008 ustaljen, veter 17 km na uro severovzhodnik, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje malo razgibano, temperatura morja 10,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODIL SE JE: Štoka Alessio.
UMRLI SO: 69-letna Amelia Stolfa vd. Pieri, 89-letni Leone Benetti, 59-letna Amelia Poli por. Mazzeni, 60-letni Francesco Bratos, 82-letna Maria Mosetic vd Rebeni, 64-letni Antonio Sossi, 72-letni Raffaele Brecelj, 82-letna Giusta Kalz vd Carli, 69-letna Adele Buzzin vd. Orzan, 84-letni Salvatore Bozzetta, 84-letni Luigi Visintin, 78-letna Vittoria Percich por. Tomasini, 87-letni Antonio Gussini, 87-letni Giuseppe Principi, 84-letna Bruna Tommè vd. Massi, 73-letna Amalia Miklavez vd. Scrignari, 64-letna Maria Miljavec por. Vigni, 77-letni Giovanni Maioretto, 79-letna Ida Meden, 77-letni Giuseppe Goloica, 71-letni Aldo Ortolani, 90-letna Maria Latin vd. Bernich, 80-letni Bortolo Marchioro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Giulia 14, Korzo Italia 14.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Giulia 14, Korzo Italia 14.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel 228 124; Bazovica tel 226 165, Opčine: tel 211 001, Prosek tel 225 141; Repentabor: tel 200 121, Sesljan: tel 209 197, Zavlje tel 213 137; Milje: tel 271 124

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732-627.

V PONEDELJEK SEJA POKRAJINSKEGA SVETA

Ponovno na dnevnem redu nekatera ključna vprašanja

Razprava o goriškem skladu ter o imenovanjih v različna telesa

V ponedeljek, 7. t.m., se bo sestal na prvi letošnji seji goriški pokrajinski svet. Dnevni red predvideva poleg ratifikacije vrste sklepov pokrajinskega odbora razpravo o nekaterih pomembnih, lahko bi rekli ključnih vprašanjih, ki so jih zaradi takšnih ali drugačnih razlogov odgodili na prejšnjih sejah. Medtem ko ne bi smelo biti težav pri glasovanju o imenovanjih v različne komisije in telesa — pokrajinski svet mora imenovati nadomestnega člana v pokrajinski nadzorni odbor, preglednike računov za poslovanje v lanskem letu, poskrbeti za nadomestitev svetovalke Pirellove v nekaterih stalnih komisijah — se spet obeta živahna razprava o nekaterih drugih vprašanjih. Tako je na dnevni red ponovno uvrščeno vprašanje namembnosti sredstev goriškega sklada. Svetovalci se bodo morali nadalje izreči o vprašanju, ki so ga predložili socialisti glede nameravane gradnje variante državne ceste št. 56. Živahna razprava se obeta tudi glede določitve odškodnine članom stalnih komisij. To vprašanje še ni bilo rešeno, kljub temu da so bile komisije ustanovljene že lani spomladi.

Na eni prejšnjih sej se je začela (in kmalu zatem tudi prekinila) razprava o imenovanju upravnega odbora obmorske kolonije v Gradežu. Mandat prejšnjemu odboru je namreč že zdavnaj potekel, do obnovitve pa še ni prišlo zaradi različnih razlogov. Menda je nesporazum nastal prav glede porazdelitve odgovornosti v tej ustanovi, kjer je predstavnik pokrajine do zdaj zmeraj opravljal tudi funkcijo predsednika. Demokristjani bi hoteli, da bi se stara praksa nadaljevala tudi v prihodnje. Bodo svetovalci istega mnenja?

Umrl je Jožef Cussigh

Zadnji dan starega leta so v Pevmi pokopali Jožefa Cussigha, goriškega vrtnarja in gostilničarja. Umrl je v soboto ponoči, v 73. letu starosti, po hudi bolezni.

Pokojnik se je rodil v Dobravi na Gorenjskem, v družini vrtnarja, ki se je kmalu zatem priselila v Šempeter, kjer se je na novo začela ukvarjati s pridelovanjem cvetja in zelenjave. Vrtnarstvo, s katerim se je pokojnik tako rad in skoraj vse življenje ukvarjal, je torej nekakšna družinska tradicija.

Leta 1938 se je Jožef oženil s Karmelo Mikulus z Oslavja, s katero sta potem nekaj let vodila znano gostilno v Ulici svete Klare v Gorici.

Precej dolgo dobo med vojno je Jožef preživel v konfinaciji, najprej na Siciliji, nato pa v Piemontu.

Zelo rad in z veseljem se je ukvarjal z vrtnarstvom, dokler ga bolezen ni priklenila na posteljo.

Sorodnikom, vdovi in otrokoma Alešu in Adrijani ter drugim svojcem naše iskreno sožalje.

Pred nekaj dnevi smo objavili sliko štandreških petdesetletnikov, da ne bo pomote, gre za leto 1979, ki so se zbrali in skupno preživeli en dan. Tokrat so na vrsti spet Štandrežci, za deset let mlajši. Tisti, ki so se rodili tik pred začetkom druge svetovne vojne, v letu 1939, so se nekega dne v decembru zbrali in bili skupaj od jutra do večera. Fotografu je najbrž bilo mraz, zato jih je zbral za skupinsko sliko kar v domači cerkvi. Popoldanski del srečanja pri pogrnjeni mizi je bil seveda najbolj zanimiv in prijeten del srečanja.

Izgubljeno - najdeno

V uradu za najdene predmete goriškega županstva hranijo sledeče predmete: moški dežnik, zložljivo kolo, moško kolo, tri ženska kolesa, dve motorni kolesi, dve moški zapestni uri, žensko zapestno uro, ogrlico, ženski prstan, pet parov naočnikov za vid, dve aktovki, pet denarnic z različnimi vsotami denarja, štiri različne vsote denarja, dve moški pokrivali, nekaj šopov ključev. Kdor meni, da je kateri od navedenih predmetov njegov in to lahko dokaže, naj se v najkrajšem roku javi v uradu za najdene predmete, v Mazzinijevi ulici.

● **Da bi omogočilo** kar se da hiter in uspešen potek solidarnostne akcije je ministrstvo za zunanje zadeve sklenilo prevzeti plačilo prevoznih stroškov z ladjo za pošiljke hrane in drugega blaga, namenjenega v Nikaraguo.

54 trgovin združenja CORSO AMICO v GORICI vam v decembru nudi možnost zmagati na loteriji dva avtomobila. Pri vsakem nakupu v vrednosti 5.000 lir vam v teh trgovinah izročijo listek za loterijo.

PO SKLEPU SINDIKALNE FEDERACIJE

V PETEK STAVKA ŠOFERJEV AVTOBUSOV

Zahtevajo novo delovno pogodbo - Ta dan ne bodo vozili ne mestni in ne medkrajevni avtobusi

Uslužbenci pokrajinskega prevoznega podjetja (APT) so oklicali stavko za petek od 9. do 15. ure, da bi z njo opozorili na neizpolnjene obveznosti, ki izhajajo iz delovne pogodbe. To pomeni, da v petek ne bodo vozili avtobusi na medkrajevnih progah. Stavkali bodo tudi šoferji mestnih avtobusov.

S to stavko stopa v ospredje težavno vprašanje javnih cestnih prevozov. Deželno odborništvo za prevoze je namreč po sestanku deželnega odbora za prevoze sklenilo zvišati pristojbino na medkrajevnih progah za 20 odstotkov. Odločitev je sprejelo tik pred prazniki in v težavnem političnem trenutku, ko se naglo približuje deželna kriza.

Predlog za povišek sploh ne upošteva zahteve po reformi prevozov, niti boja delavcev tega sektorja, da bi dosegli izvajanje določil sprejetih na vsedržavni ravni. Hkrati obstajajo nepremostljive težave na deželni ravni, ko je potrebno uveljaviti enako ravnanje z vsemi uslužbenci te kategorije.

Enotni sindikat transportnih uslužbencev v svojem stališču kritizira predlog za 20-odstotni povišek, izračunan na podlagi stroškov in dohodkov. Sindikat vidi v takšnem ravnanju zgolj tehnično dejanje, medtem ko bi ga morali povezati z reformo prevozov.

Sindikati nadalje sodijo, da bi morali, upoštevajoč energetsko krizo, okrepiti javne prevoze, izključiti rabo avtomobilov v strogih zgodovinskih mestnih središčih ter javne prevoze v deželi tako urediti, da bi njena posamezna področja med seboj čimbolje povezali.

Avtobusi v Gorici ne bodo vozili od 11. do 14. ter od 17. do 20. ure.

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dragega

Jožefa Cussigha

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in z nami sočustvovali. Posebna zahvala darovalcem cvetja in vsem, ki so dragega pokojnika pospremili na zadnji poti ali kakorkoli počastili njegov spomin.

SVOJCI

Gorica, 3. januarja 1980

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega očeta

FRANCA TERPINA

se prav iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in so pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti ter so nam izrazili osebna ali pismena sožalja. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so darovali cvetje ali prispevali v dobrodelne namene.

Posebna zahvala tudi tistim, ki so mu pomagali v bolezni, zlasti dr. Cazzoli in dr. Karlu Bresanu, sestram Čudodelne svetinje, nadalje duhovnikom Antonu Prinčiču, msgr. Francu Močniku ter Kazimiru Humarju za opravljene obrede, Hadrijanu Koršiču, predstavniku Slovenske skupnosti za poslovilne besede ter domačemu zboru za žalostinke.

Vsem iskrena zahvala.

Sinovi Ciril, Ivan in Marjan z družinami

Števerjan, Gorica, 3. januarja 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

ALOJZIJE DERNOVŠČEK vd. TERZER

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih in nas tolažili. Posebna zahvala g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so kakorkoli počastili spomin drage pokojnice.

SORODNIKI

Oslavje, Maribor, Koper, Kojsko, Ločnik, Gorica, 3. 1. 1980

SPREHOD PO PARIŠKIH GALERIJAH

Bogata razstava o umetnosti postimpresionističnih mojstrov

Zanimiv prikaz tudi del poantilistov, predvsem Bonnarda

Na Elizejskih poljanah, znamenitem pariškem sprehajališču, že prijetno diši po pečenem kostanju, znamenju zime in ljudje iščejo v teh mrzlih dneh toplejše zavetišče. Zato se jih tudi vedno več zateka v velike umetnostne galerije, ne glede na pomembnost posameznih razstav, ki jih je ta čas v Parizu zelo veliko. Vendar zrelejše ljubitelje slikarstva zanima, razen Piccassove antološke razstave v Grand Palaisu, tudi razstava postimpresionistov v palači Tokyo. V njej je bil nekoč znameniti muzej moderne umetnosti, to razstavo pa so prenesli v ogromni Bauburg, toliko slavljen in obenem razvpit Pompidoujev kulturni center.

Na splošno lahko rečemo, da se nam v razvoju modernega slikarstva kaže postimpresionizem v izrednem hotenju slikarjev in njihovem naporu, kako preseči čarobno barvno žarenje slik impresionistov. To opazimo že takoj ob vstopu v galerijo, ko se nam odgrne širok razgled na migotajočo pestrost barv poantilističnega slikanja, ki je zanimalo tudi našega Groharja. Skratka, na tej razstavi se nam ponuja pomembna zbirka slik poantilistov.

Poantilizem se ni dolgo obdržal, vendar tu lahko vidimo, da sta poleg pobudnikov gibanja Seurata in Signaca v tej tehniki dosegla njima enakovredne podobe barvnih učinkov tudi Henri Cross v velikih oljih in Luce v intimnejših formatih. V vseh slikah poantilistov je presenetljivo to, da zob časa, ki jih gloda skoraj že sto let, ni načel svežine njihovih barv. Te so namreč slikarji nametali na platno kar iz tub, ne da bi jih mešali v odtenke ali popravljali s čopičem. V drugem oddelku poantilistov ni več in tu prevladujejo dela Villarda in Bonnarda, ki sta se zelo trudila najti lasten barvni izraz. Slednji je pri Villardu počasi dozoreval, pri Bonnardu pa se je kmalu razcvetel v njem lastno bohotnost kontrastov, ki poudarjajo veselje nad življenjem. Nasprotno pa je v Van Goghovi sliki «Arležansko plesišče» občutiti velik napor, ki teži k prelomu s kakršnimkoli konvencionalnim slikarstvom. Zanimivi sta tudi dve Gauguinovi plastiki: kip ženske glave in velik relief, ki dokazujeta, da bi ta pustolovski in potepuški slikarski genij in samouk, mogel postati tudi odličen kipar. V obojem pa je pozneje uspel Maillol.

Do tu smo omenili le imena splošno znanih postimpresionistov, prvih novatorjev te struje, ki so si trudoma utirali pot v nova likovna spoznanja figurativnega slikarstva. Je pa na razstavi še obilica slik drugih manj znanih slikarjev, ki iz najrazličnejših razlogov niso tako zasloveli, a prav nič ne zaostajajo za slavnejšimi. Tako ne smemo prezreti dela Denisa, ki ga kritika uvršča med odlične slikarje postimpresionizma. Od ostalih Francozov naj omenimo še odličnega fiziognomista Vallattona, ki v sliki igralcev pokerja šaljivo prikazuje razvade pariške gospode. Z veličastnim zagonom kompozicije pa je v delavsko okolje posegel Leon Frederic. V večmetrskem triptihu je naslikal množico ljudi, od najmlajših do najstarejših, ki dorašča in se stara ob vsakodnevnem težaškem delu.

Spet v drugih salonih se nam predstavljajo slike tujih slikarjev, ki so več ali manj sledili postimpresionističnim zgledom. Med temi opazimo tudi olje znanega italijanskega slikarja Luigija Nona. Njegovo delo je presenetljivo podobno Groharjevemu «Pod Koprivnikom», seveda po kompozicijski zaznovi in ne po barvah.

Milko Bambič

VZTRAJNO DELO MILANSKEGA ANSAMBLA

Poustvarjanje ljudske glasbe

«Gruppo Folk Internazionale» posreduje predvsem ljudsko motiviko iz držav vzhodne Evrope, predvsem iz Jugoslavije

Pomena ljudske pesmi za glasbeni in na splošno kulturni razvoj neke socialne ali etnične stvarnosti ne gre posebej poudarjati, vendar pa je žal v Italiji vse premalo glasbenih folklornih skupin, ki bi italijanski stvarnosti prikazovale, točneje pele, ljudske pesmi kakega tujega naroda. Še posebno malo pa je takih, ki bi iskale, obnavljale in na novo prirejale ljudsko glasbeno kulturo narodov zahodne Evrope, predvsem balkanskih držav. Taka skupina je Gruppo Folk Internazionale, ki že sedem let odkriva italijanskim, pa tudi drugim poslušalcem, skoraj popolnoma neznani svet ljudske glasbe vzhodne Evrope, predvsem pa jugoslovanske, bolgarske, romunske, sovjetske in še drugih držav. Pomen take skupine je torej vsem na dlani, to posredovanje balkanskih ljudskih pesmi širši publiki pa je še posebno važno za nas, zamejske Slovence, ki živimo prav na tem stičišču in obenem razpotju več kultur. Ne smemo pozabiti namreč, da Gruppo Folk Internazionale deluje predvsem v Milanu in da je torej tja ponesel kolo in vse tipične podobne glasbene motive, pa tudi take zgodbe, ki so v neposredni zvezi z osvobodilnim bojem slovenskih partizanov ali pa zgodbe tržaškega delavstva na začetku stoletja.

Začnimo torej od začetka. Skupina je, kot že rečeno, nastala pred sedmimi leti, njen prvi in glavni namen pa je bil raziskovati, iskati ter prirejati ljudske in borbene pesmi, to pa s celega sveta. Tako je bil njihov prvotni repertoar sestavljen v glavnem iz ljudskih pesmi (od angleških preko španskih do ruskih) in borbenih (iz vse Evrope, pa tudi iz Južne Amerike, Azije itd). Največ pesmi je bilo iz vzhodne Evrope, predvsem iz Jugoslavije in Bolgarije.

Vse svoje prve izkušnje so člani Gruppo Folk Internazionale strnili v svojo prvo ploščo, ki so jo izdali že leta 1975, imenovali pa so jo preprosto «Festa popolare».

Dve leti kasneje je glasbena skupina izdala svojo drugo ploščo. Ploščo so pomenljivo imenovali «Daloy Polizei» (Dol s policijo — spomniti pa se hoče na borbo sovjetskega delavskega razreda proti caristični policiji), pesmi so iz držav zahodne Evrope.

Po premoru dveh let je letos skupina izdala skupaj kar dve plošči, in sicer junija in julija meseca. Tretja plošča je samo glasbena brez petja, idealno pa se povezuje s pesmimi iz druge plošče, četrta in zadnja pa je prav gotovo najboljša in tudi najbolj popolna plošča skupine Gruppo Folk Internazionale, njen naslov pa je «Il nonno di Jonni».

Odnos skupine Gruppo Folk Internazionale do publike je bil na koncertih takoj zelo jasen: ni jim šlo za to, da bi peli za ljudi, ki bi apatično in predvsem nekritično ploskali, temveč zato, da bi s svojim petjem, predvsem pa instrumentalno glasbo vzbudili v poslušalcu kritičnega duha do te glasbe polne raznovrstnih tonov in odtenkov, ki niso razumljivi ali pa sprejemljivi na prvi pogled.

D. Jelinčič

Novost na knjižni polici

Poličeva trilogija «Čudežna pomlad»

Knjiga je izšla pri založbi Borec in je memoarnega značaja

Med našimi številnimi pisci memoarjev najdemo, žal bolj poredko, tudi imena, ki so s svojo pisateljsko fakturo, literarnim prijemom in sploh s svojim oblikovanjem svoje spominsko pisanje v bistvu spremenili v književnost. Eden takšnih, prišteli bi ga lahko v sam vrh, piscev spominov je vsekakor tudi Radko Polič, čigar spominsko trilogijo «Čudežna pomlad» je pred kratkim izdala v knjižni obliki založba Borec iz Ljubljane.

Sicer pa je Polič v predgovoru k novi izdaji svojih spominov zapisal:

«Ob zdajšnjem ponatisu mojih spominov na partizanska leta z naslovom Čudežna pomlad v eni knjigi — pred dvajsetimi leti so namreč izšli v treh zaporednih delih Čudežna pomlad, Žita zorijo in Sonce in ceste — ni, seveda, nobenih bistvenih sprememb v besedilu. Predvsem sem se potrudil za njegovo jezikovno in stilistično izboljšavo. Kjer je bilo le moč in so bili na voljo točnejši in izčrpnejši podatki kot takrat, ko sem pisal knjigo, sem jih pri posameznih opisih uporabil. Tudi sem želel čim točneje opredeliti kraje, kamor me je v štirih letih pripeljala partizanska pot, še posebej kmečke družine in domačije, ki so bile partizanom najzvestejše, sem in tja tudi edina varna pribežališča. Prav tako sem želel poimenovati s pravim imenom in priimkom vse, ki so bili v prvem natisu večji del omenjeni samo s partizanskim vzdevkom. Pri tem so mi bili močno v oporo obiski štirinajstih poglavitnih krajev mojega partizanstva, ki sem jih opravil takoj po izidu zadnje knjige Čudežne pomladi 1961. leta in so iz njih nastali podlistki v Nedeljskem dnevniku, posvečeni dvajseti obletnici vstaje slovenskega ljudstva; čez tri leta pa so, zbrani v knjigi Partizanovi obiski, izšli pri Mladinski knjigi. Tu in tam sem opustil kakšno ponavljanje ali nepomembnosti, predvsem pa sem črtal nekaj daljših vojnih prikazov oziroma ocen, ki so utegnile biti pred dvajsetimi leti celo zanimive in sveže, ki pa bi danes ob drugih izčrpnejših delih samo po nepotrebnem obremenjevale bralca.»

V prvem delu svoje trilogije pod naslovom Čudežna pomlad pripoveduje Polič o usodnih dogodkih od prvega dne okupacije do roške ofenzive v bivšem grosupeljskem in stiškem okrožju. Četudi so dogodki omenjeni na ti dve okrožji, je vendar njihov zgodovinski pomen širši: pomemben je za vso Slovenijo. Pred nami slikovito zaživi nastanek prvih partizanskih čet — Grosupeljske, Motniške, Stiške, Štajerskega bataljona, prve partizanske akcije, delo terencev, prvo osvobojeno ozemlje ter dolga vrsta osebnosti od dolenjskega terenca, do znanih imen, ki so bili na čelu narodnoosvobodilne vojne.

Drugi del trilogije pod naslovom Žita zorijo, vsebuje zapiske iz bojev v bivšem stiškem in kočevskem okrožju od roške ofenzive do kapitulacije Italije. Tu so tudi zelo zanimiva avtorjeva opažanja in spoznanja o nemških priseljencih Kočevarjih, ki so na zahtevo tretjega rajha in tudi zavoljo nacistične propagande zapustili to ozemlje, ki so ga naseljevali vrsto stoletij, kar je bilo objektivno zelo v prid našemu narodnoosvobodilnemu boju.

Tretji del knjige pod naslovom Sonce in cesta pa je avtor posvetil svojim spominom od kapitulacije Italije do osvoboditve, to je do zmagovitega maja 1945. leta. (Naj mimogrede še omenimo, da je za to tretjo knjigo Radko Polič upravičeno prejel leta 1961 nagrado vstaje občine Ljubljana - Vič - Rudnik).

V tretjem delu pa nam Polič zelo pestro, barvito in tudi privlačno opisuje italijansko kapitulacijo na naših tleh, dalje življenje v osvobojenem Kočevju, kjer so v tistih septembrskih in oktobrskih dneh 1943. leta potekali tudi izredni zgodovinski dogodki, kot je bilo zasedanje zbora odposlancev slovenskega naroda pa tudi prvi javni procesi proti kolaboracionistom, belogardistom in četnikom, še posebej pa so zanimive tiste piščeve strani v tretjem delu, ko pripoveduje o svoji premestitvi v Kočevski rog k Ljudski pravici in kasneje njegovo bivanje v osvobojeni Beli krajini. Na teh straneh smo tudi priče kosu zgodovine našega partizanskega časnikarstva, tragični smrti komandanta Staneta in sploh srečanjem z mnogimi uglednimi in najvišjimi voditelji našega narodnoosvobodilnega boja, ki jih je naš avtor srečal tudi že poprej in zabeležil zvesto in plastično srečanja z njimi tudi na straneh prvih dveh delov svoje trilogije.

D. Ž.

VESELO SILVESTROVANJE

Letošnje silvestrovanje ni potekalo samo v javnih lokalih ali na sedežih naših športnih društev, temveč tudi v prostorih prosvetnih društev. Na slikah vidimo razposajeno družbino na silvestrovanju PD Slovenec iz Boršta in na silvestrovanju PD Slavec iz Ricmanj

POMEMBEN PREGLED KINEMATOGRAFIJE

Antologija esejev kritika Claudia Fave

O Claudiu Giorgiu Favi je te dni govor tudi drugje, v zvezi z zbirko monografiji igralcev «Le Stelle Filanti», pri kateri je izšla njegova knjiga o Sordiju. Tokrat pa se bomo ustavili ob drugi njegovi knjigi, ki se je pojavila pred kratkim: «Le camere di Lafayette» (La Rassegna Editrice, Rim 1979; 348 str., 8.000 lir).

Naslov na prvi pogled ne označuje filmske knjige. Kot pa tolmači sam avtor v uvodu ter Carlo Laurenzi v spremni besedi, hoče naslov počastiti v Lafayettu Francoza v Ameriki, ter tako namigniti na skupno ljubezen do ameriškega in francoskega filma, ki označuje Favov pristop.

Kdo je avtor knjige? Fava je filmski kritik genovskega časopisa «Corriere mercantile», sodeloval je pa tudi pri raznih revijah, med katerimi je filmska «Rivista del cinematografo».

Fava pa je predvsem znan kot filmski kritik prve mreže italijanske televizije, za katero pripravlja štirinajstdnevno rubriko «Dolly», predvsem pa je odgovoren za filmske programe, ki jim lahko sledimo ob ponedeljkih in včasih ob petkih zvečer. Dovolj je, da pomislite na filme, ki smo jih tu lahko gledali (in ne mislim le na cikluse, ampak tudi na posamezne izbire), pa vam bo takoj jasna ljubezen, s katero Fava pristopa k filmu in ki je značilna le za manjšo skupino starejših filmskih kritikov. Fava pa navsezadnje ni tako star, saj se je rodil 1929. leta, uveljavil pa se je predvsem v zadnjih letih. Zanimivo je, pa da sta od zdavnaj nekakšni prestolnici italijanske sinefilije dve pristaniški mesti kot Genova in Trst.

Po uvodu, ki z naslovom «Excusatio non petita» predstavlja avtorjev odnos do filma, združuje prvi del knjige eseje, ki se tičejo nekaterih izmed najbolj ukoreninjenih ljubezni kritika: nihamo tako predvsem med ameriškim (Hitchcock, Lewis, Siegel...) in francoskim filmom (Melville, Truffaut...), z nekaterimi italijanskimi (Olmi...) in drugimi imeni (Wajda...).

Drugi del knjige nudi nekaj individualiziranih prikazov, med katerimi so predvsem eseji o igralcih, od klasičnih Cagneya, Cooperja, Marilyn Monroe do današnjega Roberta Redforda.

Tretji del izbora pa vsebuje nekaj zanimivih esejev o popularnih filmskih žanrih, od westerna do detektivke in znanstvene fantastike.

Odslej bo lahko vsak bralec preveril, da so filmske izbire sporedov prve mreže RAI ne le izraz razumevanja okusov televizijske publike (ponedeljkovi filmi so najbolj gledani televizijski sporedi), ampak tudi zelo osebne izbire. Že v zgornjem pregledu je več imen, ki jih pogosto srečujemo med temi sporedi; Jamesu Cagneyu pa bo od februarja dalje posvečen izredni ciklus 10 filmov.

S. G.

Bob Woodward
Carl Bernstein

NIXONOV PADEC

68.

Prevedel Dušan Dolinar

Haig se je posvetoval s Timmonsom, St. Clairom in Zieglerjem. Vsi so se strinjali, da je zdaj nujno treba prikazovati vprašanje sojenja in odpoklica v kolikor mogoče strankarski luči. Republikance je treba držati v odboru. Predsednikov sklep, da se upre uradnim zahtevam po dokaznem gradivu, bodo morali podpreti drugi ugledni republikanci v predstavniškem domu, zlasti še tisti, ki niso znani po tem, da bi podpirali Nixona vselej in za vsako ceno. Dva takšna človeka sta bila Barber B. Conable ml. iz New Yorka in John N. Erlenborn iz Illinoisa. Conable je imel v predstavniškem domu, kjer je bil četrti po rangu, izjemen vpliv. Bil je živčen, glasen, zelo izobražen in kolegi so menili, da ocenjuje osebno in politično vedenje s skoraj puritanskimi merili. Poleg tega je neoporečno pošten človek. Erlenborn, ki je bil sicer izrazito strankarski in konservativec, pa je užival ugled neodvisnega duha in je ponavadi nastopal proti široki uporabi privilegija izvršne oblasti. Republikanska delegacija iz Illinoisa ga je zelo spoštovala; dva njena člana, Thomas F. Railsback in Robert McClory, pa sta sedela v pravosodnem odboru.

V torek 7. maja sta Haig in St. Clair v restavraciji Bele hiše zajtrkovala s Conablom in Erlenbornom. Pogovor je usmerjal Haig. Odbor se je znašel v skrajnem položaju, je rekel. Poleg trakov, po katerih obstaja uradna zahteva, je neuradno zahteval še 141 predsednikovih posnetkov. Tudi te bo prejkone zahteval uradno. Potožil je, češ da bo treba pripravljati prepise vseh teh pogovorov zelo dolgo. Trajalo bo morda šest mesecev, morda še dalj. To bo huda preizkušnja. Če naj zadovoljijo zahteve, bo prišlo do zastoja, ki si ga ne želi nihče: niti predsednik niti pravosodni odbor niti predstavniški dom. Predsednik želi sodelovati; pospešiti želi ves postopek sojenja.

«Pravosodni odbor postavlja nerazumne zahteve,» je poudaril St. Clair. «Kaj naj storimo, da ne bomo zbujali vtisa, kakor da nasprotujemo?»

Conablu se je zdelo vse to pametno. Haig in St. Clair govorita kot pametna človeka, ki bi se rada sporazumela z nerazsodnimi ljudmi. Nekaj mu prihaja na misel. «Zdaj, ko je bil predsednik prisiljen, da se v javnosti sleče» — preostali so se nasmehnili — «bi s preostalimi trakovi lahko ravnali nekako tako kot pri ruski ruleti. Povejte pravosodnemu odboru, da vseh preostalih trakov ne boste izročili, naj si pa odbor sam izbere pet ali deset trakov, o katerih sodi, da jih najbolj potrebuje. Dali jim boste te trakove, ne prepisov. Jasno bo postalo, da predsednik nima kaj skrivati. Ohranilo pa se bo tudi načelo, da odbor ne more segati po trakovih, kakor se mu ravno zljubi.»

St. Clair je rekel, da se mu zdi misel zanimiva, in obljubil, da jo bo pretehtal. Srečanje je potekalo kar dobro. Kazalo je, da se niti Conable niti Erlenborn ne nagibata k temu, da bi izskočila.

Popili so kavo in se razšli, člana predstavniškega doma pa sta med vračanjem na Capitol Hill hvalila St. Clairovo veščino in občutek za mero.

Za Hugha Scotta, politika, ki je bil vajen udobnih razmer, je bil Watergate že dalj kot dve leti prava politična mora. Bela hiša je ugled voditelja republikanske manjšine v senatu znova in znova vpregala v voz podpore predsedniku, potem pa ga spet in spet spodnašala z razkritji, o katerih mu Nixon in Haig nista povedala ničesar. Vendar pa je Scott dvomil, da bi bil že kdaj preživel tako peklenski teden kot zdaj, odkar je predsednik govoril po televiziji.

Tisti večer je gledal predsednika in ob njegovih besedah in ob pogledu na zložene vezane prepise mu je odleglo. Toda v časopisju je potem bral, da prepisi komajda kaj opravičujejo, še zlasti pa velja to za pogovor dne 21. marca, s katerim mu je decembra mahal pred nosom Haig. Scott si je ogledoval v modro vezani komplet prepisov in v duhu primerjal besedilo pogovora z dne 21. marca s spominom na tisto, kar mu je tistikrat kazal Haig. To dvoje se med seboj bistveno razlikuje — iz besedila, ki ga je videl decembra, je tu izločenih veliko odlomkov. Reporterji so pritiskali nanj, češ naj pojasni, kako je mogoče uskladiti prepise in njegove izjave.

Scott je sklical svoje ljudi in stresel nanje nejevoljo in srd. Kaj naj zdaj reče? Ti ljudje so poznali Scottovo vodstveno načelo: «Ne zgani se, če nimaš za seboj čet!» Dovolj pogosto jim ga je ponavljal. No, čet ni dovolj za to, da bi usekali po Beli hiši.

Trije ljudje so morali pomagati Scottu, da je spravil skupaj izjavo v enem stavku, ki pa vrh vsega niti ni odseval tistega, kar si je mislil v resnici: «Moje izjave iz januarja se, kolikor lahko presodim, ujemajo s celotnim gradivom, kakor sem ga prebral.»

Pozneje je Scott kar sikal, ko je videl, v kaj ga je spravil Haig, in je od tisoč dvesto strani prepisov prebral približno dve tretjini. Zdaj, v torek 7. maja zjutraj, se je Scott ob isti uri, ko sta Conable in Erlenborn v Beli hiši zajtrkovala s Haigom in St. Clairom, z dvigalom povzpel v pisarno in tam izjavil svojim ljudem: «Prebral sem prepise do konca. Nekaj moram ukreniti. Pri priči. Nikar naj me nihče ne odvrača od tega. To preprosto moram storiti.»

Odhitel je v notranjo pisarno in se čez dvajset minut vrnil z izjavo, ki jo je takoj potem prebral nekaj časopisnim poročevalcem, zbranim na vabilo njegovega tiskovnega predstavnika. V redigiranih prepisih, tako je izjavljal vodja senatne manjšine, se zrcali «preziranja vredno, odvratno, malomarno, nemoralno ravnanje» vsakega od udeležencev.

Na nasprotni strani kapitolskega poslopja je tisto jutro vodja republikanske manjšine v predstavniškem domu John Rhodes slonel nad svojo pisalno mizo in prebiral prepise.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Kultura
13.00 Dan za dnem
13.30 DNEVNIK
14.30 Neposreden prenos pogreba sen. Pietra Nennija
17.00 Remi, risani film
17.25 Mala antologija
17.55 Supernonna na pomoč
18.00 Kino
18.30 Concertazione
19.00 DNEVNIK 1 — Kronike
19.20 Happy days «Un nuovo amico», TV film
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Tilt - glasbeni program
22.00 Dolly
22.30 Sindikalna tribuna
23.05 DNEVNIK

Drugi kanal

12.30 Kako, koliko
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Človekovi prijatelji
14.30 Neposreden prenos pogreba sen. Pietra Nennija
17.00 Komični filmi
17.20 «Le avventure di un maxicane»
17.25 Drugič, nadaljevanje
18.00 Znanost in človeški napredek
18.30 DNEVNIK 2 — Športne vesti
18.50 Dober večer s . . . Peppinom De Filippom.
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 Thriller «Smrtni eksperiment»
21.50 Primo piano
22.45 Pravkar natiskano
23.30 DNEVNIK 2

Tretji kanal

Nocoj govorimo o . . .
18.30 Progetto salute
19.00 DNEVNIK 3
19.30 DNEVNIK 3 - deželni
20.00 Malo gledališče
20.05 Big Bands
21.05 DNEVNIK 3 - tedenski
21.35 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

10.00 TV v šoli
12.30 TV v šoli
17.05 Poročila
17.10 Dediščina za prihodnost, dokumentarni film
18.00 Kurir Goce Delčeva, nadaljevanka
18.30 Obzornik
18.40 Po svetu brez svojega sveta, reportaža
19.15 Risanka
19.26 Zrno na zrno
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Mi med seboj: Naša občina danes in jutri

Koper

19.50 Stičišče
20.00 2 minuti
20.03 Risanke
20.30 TV DNEVNIK
20.45 Točno opoldne, film Režija: Fredd Zinnermann Igrajo: Gary Cooper, Thomas Mitchell, Kary Jurado
22.40 Obrazi jazza, 8. nadaljevanje

Zagreb

17.15 TV DNEVNIK
17.35 TV koledar
17.45 Tehtnica za natančno tehtanje
18.15 Znanost
18.45 Humoristični klub
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Svet v letu 1979
21.05 V znamenju 79, glasbena oddaja
21.50 Akcije
21.55 TV DNEVNIK
22.10 L. van Beethoven: VII. simfonija

ŠVICA

16.15 Charlie Chaplin
18.20 Program za mladino
18.50 DNEVNIK
19.35 Svet v katerem živimo
20.30 DNEVNIK
20.40 «Girotondo con la morte», film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Iz arhiva: William Shakespeare: «Romeo in Julija»; 10.05 Radijski koncert; 11.30 Jugoslovanski pevci; 12.00 Ponovitev ponedeljkovega kulturnega pisma; 12.40 Sedem not; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otroško okence: «Tomi na obisku»; 14.30 Na goriškem valu; 15.00 Mladi pisci; 15.15 Najnovejša izdaja plošč; 16.00 «Dvignjena zavesa»; 16.40 Diskomanija; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni prostor; 18.30 Poeti rocka.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Klasična glasba; 9.15 Knjiga po radiu; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.10 Zmaj; 10.32 Pesem dneva; 10.35 Glasbeni trenutek; 10.40 Mozaik: glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Horoskop dneva; 11.32 Glasba; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Mala diskoteka; 14.33 Jugoslovanski motivi; 15.00 Zmaj; 15.20 Zig zag; 15.45 Mali juke-box; 16.00 Slovenski pisci za mladino; 16.10 Plesna glasba; 16.32 Crash; 16.55 Knjige v izložbi; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.15 Savio record; 17.32 Jugoslovanska pop scena; 18.15 15 minut s skupino Tuxedo Jouction; 18.32 Glasba; 19.00 Lirični glasovi.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 256,4 metra ali 1170 kilohertzov

UKW — Beli križ	97,7 MHz
UKW — Koper	89,3 MHz
UKW — Nanos	101,0 MHz

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 - 7.05 Pregled zamejskega tiska; 13.00 Pregled dogodkov; 13.05 Popevke se vrstijo; 13.40 Mladi izvajalci; 14.00 Mali koncert lahkih not; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Prenos RL; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Mladinska oddaja; 16.10 Znane melodije; 16.30 Primorski dnevnik.

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov

UKW — Beli križ	102,0 MHz
UKW — Koper	98,1 MHz
UKW — Nanos	88,6 MHz

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 7.30 Glasbeno prebujanje; 7.45 Poštna kočija; 8.40 Glasbeni odmor; 9.00 Radio anch'io 80; 11.30 Glasbeni program z Ornello Vanoni; 12.03 - 13.15 Vi in jaz 80; 14.03 Glasba; 14.30 Sulle ali dell'ippogrifo; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanska srečanja; 16.40 Mladi in klasična glasba; 17.00 Patchwork; 18.35 Srečanje z Juliom Iglesiasom in Gli Alunni del Sole; 19.15 Prisluhni, večeri se!; 19.20 Glasba; 20.00 Opera - kviz.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Dnevi; 9.05 Radijska priredba; 9.32 - 10.12 Radio 2 - 3131; 11.32 Tisoč pesmi; 12.45 Alto gradimento; 13.40 Sound-Track; 15.00 - 15.45 Radio 2 - 3131; 16.37 In concert; 17.55 Magični Rim; 18.33 Sportello informazioni; 19.50 Vzgojna oddaja; 20.10 Spazio X.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.20 Rekreacija; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Mladina poje; 9.05 Z radiom na poti; 10.05 Rezervirano za . . .; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Iz naših krajev; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . .; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.40 Jezikovni pogovori; 14.55 Minute za EP; 15.30 Zabavna glasba; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela . . .; 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 18.35 Klasična glasba; 18.55 Minute za EP; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lene melodije; 22.20 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiov; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Palete popevk jugoslovanskih avtorjev.

KOŠARKA

PRVENSTVO A-2 LIGE

Hurlingham zopet uspešen

Tržačani so sinoči premagali še beneški Canon in so tako ohranili prvo mesto na lestvici - Američan Laurel dosegel kar 40 točk

Hurlingham — Canon 99:80 (55:45)

HURLINGHAM: Laurel 40 (10 proti 10), Bradley 20, Baiguera 10, Dordei 11 (3:5), Meneghel 4 (2:3), Ritossa 10, Tonut 4, Jacuzzo, Scolini, Pieri.

CANON: Bigot, Reghellini, Botacin, Carraro 26 (6:7), Lloyd 17 (3:5), Serafini 11 (1:3), Fierič 4, Silvestrini 1 (1:3), De Santis 12 (4:5), Grattoni 9 (1:1).

SODNIKA: Fiorito in Martolini iz Rima.

PROSTI METI: Hurlingham 15:18, Canon 16:24.

Izključen Lloyd v 20. min. zaradi prekrška ob ustavljeni igri.

Hurlingham je z zmago nad Canonom še bolj utrdil svoje prvenstvo na lestvici in že sedaj lahko rečemo, da je z eno nogo v A-1 ligi. Tržačani so začeli v izrednem slogu ter takoj zanesljivo povedli: že v uvodnih potezah je bilo jasno, da ima Laurel izreden dan, saj ga med gosti ni nihče utegnil zaustaviti. Pri Benečanih, ki so že itak nastopali brez Della Fiorija, pa je edino Lloyd zanesljivo zadeval. Ko pa sta sodnika ob koncu polčasa izključila visokega Canonovega centra zaradi grobega prekrška nad Meneghelom ob ustavljeni igri, je bilo tekme praktično konec. V drugem delu je bila igra na nekoliko nižji ravni, domačini pa so vseskozi obdržali več kot zanesljivo prednost.

Tako visoke zmage tržaški navijači, ki so do zadnjega kotička napolnili športno palačo, res niso pričakovali. Res pa je, da je beneška ekipa povsem razočarala: igralci, kot so Carraro, Serafini in Pieric, igrajo medlo in živčno.

Velik favorit prvenstva se bo moral še pošteno boriti za prestop v skupino najboljših.

Marko

Liberti - Pagnossin 68:97 (42: 51)

LIBERTI: Presacco 6, Bocchi 5, Ermano 17, Gracis 6, Battisti, Riva 22, Zin 10, Sorenson 12, Scheffler 10.

PAGNOSSIN: Puntin 2, Valetinsig 9, Turel, Pondexter 25, Friz, Premier 2, Ardessi 41, Laing 14, Antonucci 4.

SODNIKA: Albanesi in Tallone (Varese).

PM: Liberti 8:12, Pagnossin 15:19.

PON: Premier v 35 min., Zin v 36. min.

GLEDALCEV: 1.600

Pagnossin je dosegel izredno pomemben uspeh proti neposrednemu tekmecu za prestop v A-1 ligo. Goričani so zaigrali izredno zagrizeno ter si takoj priborili zanesljivo prednost.

V začetku drugega polčasa so domačini nekoliko zmanjšali zaostanek, a ni jim uspelo dohiteti gostov. V vrstah goriške ekipe je zaigral svojo življenjsko tekmo Ardessi, ki je dosegel kar 41 točk, zatajil pa je Premier, ki je igral pred domačo publiko.

A-1 LIGA

IZIDI 18. KOLA

Acqua Fabia - Arrigoni	92:109
Billy - Antonini	87:73
Jolly - Sinudyne	77:79
Grimaldi - Gabetti	84:98
Emerson - Isolabella	110:83
Scavolini - Eldorado	111:92
Superga - Pintinox	74:76

LESTVICA

Sinudyne in Billy 30; Emerson, Arrigoni in Gabetti 26; Grimaldi 22; Pintinox 20; Jolly 18; Antonini in Scavolini 14; Superga 12; Acqua Fabia 8; Isolabella 6; Eldorado 0.

PRIHODNJE KOLO (6.1.)

Isolabella - Antonini; Sinudyne - Grimaldi; Eldorado - Billy; Pintinox - Gabetti; Arrigoni - Jolly; Emerson - Scavolini, Superga - Acqua Fabia.

A-2 LIGA

IZIDI 18. KOLA

Bancoroma - Diario	93:82
Hurlingham - Canon	99-80
Liberti - Pagnossin	88:97
Mobiam - Cagliari	121:109
Rodrigo - Honky	72:70
Mercury - Postalmobili	100:93
Mecap - Sarila	92:88

LESTVICA

Hurlingham 26, Pagnossin 24, Liberti, Canon, Mercury in Bancoroma 22, Mobiam in Mecap 20, Rodrigo 18, Postalmobili 16, Honky 14, Sarila 12, Diario 8, Cagliari 6.

PRIHODNJE KOLO (6. 1.)

Cagliari - Hurlingham; Canon - Bancoroma; Sarila - Diario; Liberti- Mercury; Postalmobili - Mecap; Honky - Mobiam; Pagnossin - Rodrigo.

NOGOMET

Carrarese — Kitajska 0:1

CARRARA — V prijateljski nogometni tekmi je včeraj reprezentanca Kitajske premagala Carrarese z 1:0 (0:0).

Udeleženci mednarodnega namiznoteniškega turnirja v Križu, katerega je priredilo domače ŠD Mladina

NAMIZNI TENIS

V KRIŽU

Koristni meddruštveni stiki

Mladi igralci Senigallie so bili štiri dni gostje ŠD Mladina

V nedeljo se je zaključilo 4-dnevno gostovanje pingpongarjev iz Senigallie, ki so bili gostje športnega društva Mladina v Križu. Stiki med tema društvoma so se pričeli lani, ob priliki prvomajskega turnirja v Križu, ki se ga je udeležila (na povabilo domačega društva) tudi ekipa Senigallie. Križani so pojeti bili teden dni na pripravah v tem mestu v Markah, nakar so člani italijanskega društva vrnili obisk ob priliki božičnih počitnic.

Ne glede na športne cilje predstavlja sodelovanje med ŠD Mladina in namiznoteniškim klubom Senigallia zelo pozitivno dejstvo. Senigallia, dvakratni italijanski članski ekipni prvak, ki ima v svojih vrstah reprezentanta Costantinija in Manonija ter druge odlične igralce, predvsem na mladinski ravni, ima zelo napredno društveno strukturo: med drugim je včlanjena v ARCI, ki spodbuja vzpostavljanje takih stikov. Igralci in trenerji tega kluba so bili ob odhodu izredno zadovoljni, saj niso odnesli le športnih izkušenj ampak so tudi spoznali probleme slovenske manjšine in stanje zamejskega športa; med drugim so obiskali Primorski dnevnik, Kulturni dom in urade ZSŠDI ter pridobili kopico prijateljev v tej kraški vasi. Nedvomno pomeni tovarištvo, prijateljstvo med mladimi, izmenjava strokovnih izkušenj tehničnega znanja, pogovor o društvenih problemih, s poudarkom na našo etnično pripadnost posrečeno in zadovoljivo obliko sodelovanja, ki jo bo treba v prihodnosti še okrepiti.

Društvo iz Senigallie je na to gostovanje poslalo najboljše pionirje in dečke v Markah, ki sodijo v sam vrh italijanskega namiznega tenisa v svojih kategorijah. To se je tudi poznalo, saj so na sklepnem turnirju v nedeljo, katerega so se udeležili tudi gostje iz Ljubljane, osvojili najboljša mesta. Tudi križki igralci so se obnesli zelo dobro saj so bili enakovredni nasprotnikom, poleg tega so pridobili v teh dneh mnogo novih tekmovalnih in športnih izkušenj.

Ob koncu gostovanja so predstavniki Senigallie povabili Križane na poletne priprave ter s tem potrdili namen in voljo za nadaljevanje stikov med društvoma.

Rezultati prijateljskega turnirja:

KVALIFIKACIJSKE SKUPINE

Mariani (Sen.) - Polh (Ml.)	2:0
Tence G. (Ml.) - Bogatec (Ml.)	2:0
Mariani - Bogatec	2:0
Tence G. - Polh	2:1
Mariani - Tence G.	2:0
Polh - Bogatec	2:1
Papalini (Sen.) - Raseni (Ml.)	2:0
Kališnik (Lj.) - Pierfederici (Sen.)	2:0
Papalini - Pierfederici	2:1
Kališnik - Raseni	2:1
Papalini - Kališnik	2:1
Pierfederici - Raseni	2:1
Cerioni (Sen.) - Košuta (Ml.)	2:1
Šorl (Lj.) - Tence N. (Ml.)	2:0
Cerioni - Tence N.	2:1
Šorl - Košuta	2:1
Šorl - Cerioni	2:0
Tence N. - Košuta	2:1
Scatolini (Sen.) - Tence A. (Ml.)	2:1
Mrva (Lj.) - Bigelli (Sen.)	2:0
Scatolini - Bigelli	1:2
Mrva - Tence A.	2:0
Mrva - Scatolini	2:0
Bigelli - Tence A.	2:0

FINALNI DEL

Mariani - Tence G.	2:0
Kališnik - Bigelli	2:0
Papalini - Šorl	2:0
Mrva - Cerioni	2:0
Mariani - Kališnik	2:0
Papalini - Mrva	2:1
Mariani - Papalini	2:1

MINIBASKET

V NEDELJO V TRSTU

Tudi tri naša društva na veliki prireditvi v organizaciji Servolane

V nedeljo, 6. januarja, bo v tržaški športni palači velika manifestacija, ki jo je za vse tržaške ekipe minibasketa organizirala Servolana s pomočjo Alabarde, da bi v prid UNICEF počastili lansko «leto otroka». Za to so tudi vse ekipe dale denarni prispevek, ki ga bo ob koncu prireditve izročil predsednik Servolane predstavniku UNICEF.

Manifestacija, ki so jo poimenovali «Igre pod košem» in katere se bodo udeležile tudi naše ekipe Polet, Sokol in Bor, se bo delila na deset raznovrstnih iger. Vsaka ekipa bo izvedla tri igre, na koncu pa bo tekma med selekcijo najboljših «minikošarkarjev» letnikov 1970 in mlajših.

«Igre pod košem» se bodo začele ob 15.30.

Max

NOGOMET

Turnir «Zlati pokal» ob 50-letnici prvega svetovnega prvenstva

MONTEVIDEO — Ob 50-letnici 1. svetovnega nogometnega prvenstva bodo v Urugvaju priredili turnir, kateremu so nadeli naziv «Zlati pokal» in katerega se bodo udeležile Italija, Zahodna Nemčija, Nizozemska, Brazilija, Argentina in Urugvaj. Danes se bodo predstavniki omenjenih držav, predstavniki FIFA, UEFA in organizacijskega odbora turnirja sestali v Montevideu, da se domenijo o organizacijskih in drugih vprašanjih. Glede datumov so se v glavnem že sporazumeli; turnir naj bi se pričel 28. decembra letos in zaključil 10. januarja 1981.

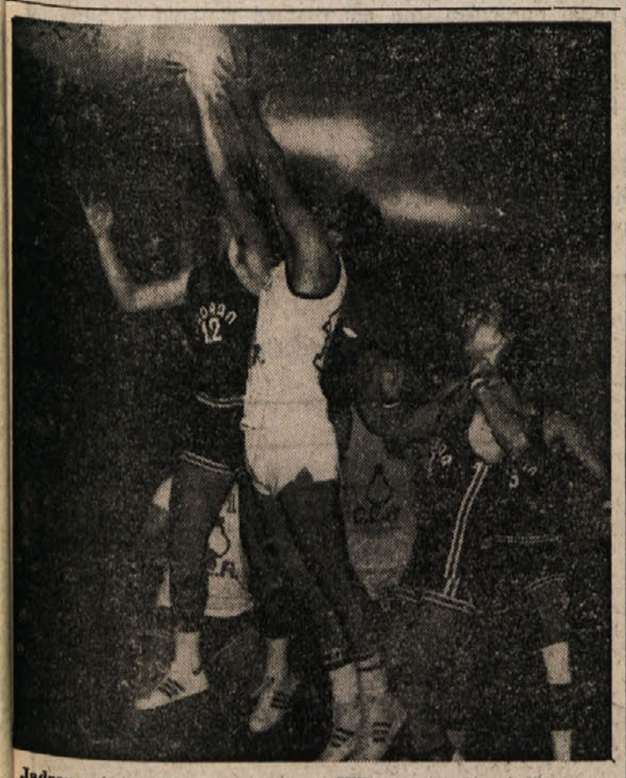

Jadranovci (na sliki: med tekmo s CER) so včeraj zanesljivo premagali še Don Bosco

SMUČARSKI TEK

V NEDELJO V OVČJI VASI

Velik uspeh SK Devin

Naši tekmovalci so osvojili kar dve prvi mesti (Legiša in R. Sardoč)

V nedeljo so smučarji tekači SK Devin tekmovali v Ovčji vasi za četrto trofejo «Bon-pas», v organizaciji tržaškega društva «XXX Ottobre».

To tekmovanje je namenjeno kategoriji «cittadini«, to je za tiste klube, ki so oddaljeni od snega. Tekmovanja se je udeležilo od 120 do 130 smučarjev, ki so zastopali barve dvanajstih klubov. Za SK Devin je startalo 6 atletov, ki so dosegli: 2 prvi mesti, 1 drugo, 1 peto in 2 osmi mesti, ter 7. mesto na skupni lestvici z 41 točkami.

Tekmovanje se je začelo ob 9.30. Med prvimi je startala naša starejša pionirka Roberta Sardoč. Startala je s hitrim tempom in presmučala 3 km dolgo progo v 12' in 1'' ter zadala drugouvrščeni Lauri Trevisan iz Aviana kar 10'' zaostanka. Malo za njo sta startala še mlajša pionirja Aleksander Sosič in Elio Iori, ki sta si z dobrim smukom zagotovila peto oziroma osmo mesto. Treba je reči, da je bil za Aleksandra to krstni nastop in je zato peto mesto kar odlično. Elio pa zadnje čase preživlja fizično krizo. Pri mlajših mladincih je bilo upati, da nas Gianni ne bo razočaral. In ni nas razočaral: startal je odlično, na polovici proge, to je po štirih kilometrih, je zabeležil najboljši čas, njegov konec tekme pa je bil izreden. Drugouvrščenemu Marinu Perazu je zadal 2'. zaostanka. Kot osmi je na cilj prispel še Boris Gruden s skoraj 8' zamude. Seveda je treba povedati, da Boris zaradi hude prometne nesreče ni smučal vso prejšnjo sezono.

Za veselo presenečenje pa je na koncu preskrbel še starejši mladinec Pavel Antonič. Z izrednim tekom je zasedel drugo mesto v svoji kategoriji za Irvanom Colauzzijem iz Aviana.

Žal, se tekmovanja nista mogla udeležiti Aleš Gruden in Laura Spangero, prvi zaradi bolezni, druga pa zaradi baletnega nastopa.

Nedeljski obračun je gotovo pozitiven in ga lahko štejemo med večje uspehe našega kluba, predvsem še zato, ker je SK Devin dokazal, da lahko enakovredno tekmuje proti tekmovalcem, ki delujejo v enakih ambientalnih razmerah. Žal, takih tekmovanj je malo, zato mora naš klub večkrat tekmovati tudi z «valligiani» in zato so uvrstitve pod petnajstim mestom za naše tekmovalce pravi uspeh.

Istega dne zvečer sta se Gianni Legiša in Roberta Sardoč udeležila tudi nočnega teka v Gorjah. Kljub temu da sta že zjutraj tekmovala, je Gianni osvojil 10. mesto, Roberta pa odlično 3. mesto.

SMUČARSKI TEK

Marangoni svetovni rekorder v 24-urnem teku

LANZADA (Sondrio) — 38-letni Ivano Marangoni je postavil nov svetovni rekord v 24-urnem smučarskem teku: na 2 km dolgi progi v Lanzadi je namreč pretekel kar 230 km. Prejšnji svetovni rekord (172 km) je pripadal Agostinu del Vecchiu, postavil pa ga je januarja lani v Trentu.

Marangoni bi lahko dosegel še boljši rezultat, saj se je ustavil celo osem minut pred krajem, vendar ga je dosežek očitno več kot zadovoljeval.

KOŠARKA

PRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV

V nedeljo (6. 1.) Dom v Gradežu

Košarkarska zveza za goriško področje je pred kratkim sporočila točen spored prvenstva za naraščajnike. Tako bo 6. januarja startala druga Domova ekipa. Letošnje prvenstvo bo precej dolgo in naporno, saj nastopa nekaj povsem novih ekip.

Glede možnosti slovenskega predstavnika lahko že vnaprej trdimo, da bo nemogoče ponoviti predlanski uspeh, ko so naši naraščajniki dosegli nastop v deželnem finalu. Letošnjo ekipo sestavljajo igralci različnih starosti in pretežno mlajši od predvidene norme. Povedati je treba da po novih pravilih, ni bilo dovolj igralcev za ekipo dečkov in zato je društvo strnilo dve ekipi v eno. Sam trener Drago Gojkovič nam je povedal, da prava moč ekipe bo prišla do izraza šele v prihodnji sezoni. Letošnje prvenstvo bo služilo samo za nabiranje izkušnje in uigranosti, tako da bo končna uvrstitev postranskega pomena.

Domovi naraščajniki, žal, ne bodo mogli še izkoristiti lastne telovadnice za uradne tekme, vsa domača srečanja bodo odigrali v občinski telovadnici CONI, na Rojcah.

SPORED DOMOVIH TEKEM

Grado - DOM (6. 1.)
DOM - Pagnossin (12. 1.)
DOM - Staranzano (19. 1.)
ITC - DOM (26. 1.)
DOM - Mobilcasa (2. 2.)
ACLI Ronke - DOM (9. 2.)
DOM - Arte (16. 2.)
Casa Carr. - DOM (23. 2.)
DOM - Capriva (1. 3.)

Vladimir

ZSŠDI

sklicuje v nedeljo, 13. januarja 1980, ob 9. uri s prvim in ob 9.30 z drugim sklicanjem, v dvorani PD Ivan Trinko v Čedadu, Ul. 9 agosto 2, deveti redni občni zbor.

Pred 20 leti je umrl Fausto Coppi

Po dvajsetih letih, ki so minila od njegove smrti, je mit Fausta Coppija še vedno živ: legenda o malem človeku, ki si je le s trdno voljo priboril veliko število neponovljivih zmag in se dokopal do neizmernih časti, ohranja nedotaknjena svoj čar.

Coppi je začel s svojim hitrim vzponom leta 1940, ko se je Italija (in tudi ostali svet) pripravljala na veliko človeško tragedijo, drugo svetovno vojno. Tedaj je mladi kolesar, ki je tekmoval v moštvu kapetana Gina Bartalija, začel s svojimi podvigi navduševati množice. Že takrat je bil obetajoč kolesar, vendar so mu namenili, da vsaj še za nekaj časa tekmuje v senci velikega Bartalija. Coppiju očitno ta vloga ni ležala, saj se je moral Gino kmalu pošteno potruditi, da ne bi zaostajal za mlajšim tovarišem - nasprotnikom.

Začelo se je obdobje, ki ga je tekmovalnost med Coppijem in Bartalijem močno označevala. Italijansko športno občinstvo se je razdelilo na dva tabora: coppijevce in bartalijevce, ki so globoko doživljali vsak spopad svojih varovancev.

Tudi v povojnih letih je Coppi navduševal svoje navijače s svojimi zmagami. Prvič je osvojil dirko po Italiji že leta 1940, nato pa še štirikrat v letih 1947, 1949, 1952 in 1953. Leta 1952 je zmagal celo na obeh najbolj prestižnih kolesarskih dirkah: dirki po Italiji in dirki po Franciji. Enkrat je bil svetovni prvak v cestni vožnji (1953) in dvakrat v dirkališčnih disciplinah (1947 in 1949); štirikrat je osvojil naslov italijanskega prvaka (1942, 1947, 1949 in 1955), dvakrat naslov italijanskega prvaka v zasledovalni vožnji (1947 in 1948).

Ko je ob božiču leta 1959 zbolel pri svojih 41 letih za posebno obliko malarije, ki jo je staknil v Afriki, je koval načrte za prihodnost in čeprav je bila njegova zadnja pomembnejša zmaga daleč za njim (dosegel jo je leta 1957 na dirki za Trofejo Baracchi), še ni mislil opustiti kolesarjenja. Do konca je bil neutruden in takega so ohranili v spominu prijatelji in oboževalci.

Iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

Takoj po novem letu se bo delovanje SPDT spet obnovilo s smučanjem, izletništvom ter drugim. Smučarski tečaj se bo nadaljeval to nedeljo, 6. januarja, ter bo nato še trajal dve nedelji in sicer 13. in 20. januarja, nato pa bodo na sporedu smučarski izleti. To nedeljo se bodo izletniki in tečajniki zbrali ob 6. uri pred stavbo tržaške sodnije (Foro Ulpiano) ter odšli na pot ob 6.15. To velja za štiri avtobuse, ki odpotujejo iz mesta. Odhod je torej četrt ure bolj zgodaj, kot je to bilo decembra meseca, to pa zaradi tega, da bodo lahko jutranji tečaji v Ravascletu lahko začeli točno. Za novo leto je med drugim v Ravascletu zapadlo mnogo snega, tako da bo vsa smučarija in tečaji kar v dolini in ne na Zoncolanu.

S to nedeljo se bo tudi pričel tečaj smučarskega teka, ki bo trajal te zadnje tri nedelje.

* * *

V okviru predavateljske sezone bo v četrtek, 17. januarja, predvajanje filma o poletnem dolgem pohodu SPDT, ki je trajal devet dni, potekal pa je od tromeje na Peči do Matajurja. Film je vrtel ter ga bo tudi predvajal blagajnik društva Pavel Fachin. Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, s pričetkom ob 20.30.

* * *

Občni zbor SPDT bo v ponedeljek, 28. januarja. Na sporedu bo podajanje letnih poročil, volitve novega odbora ter drugo.

Predsmučarska telovadba

Predsmučarska telovadba SPDT, ki jo vodi prof. Giani Furlanič, se bo po krajšem presledku nadaljevala v torek, 8. januarja, trajala pa bo do konca aprila meseca. Telovadba bo redno ob torkih in petkih na stadionu «1. maj», s pričetkom ob 20.30.

V Jugoslaviji planincev vedno več

Res bi lahko trdili, da je planinstvo v Jugoslaviji, predvsem pa v Sloveniji eden izmed nacionalnih športov, saj je v vsa planinska društva v Jugoslaviji včlanjenih preko 200.000 članov, v sami Sloveniji pa jih je kar 93.532. Planinska zveza Slovenije ne izstopa le po številu članov, temveč tudi po deležu odstotkov po prebivalstvu. Ta delež (namreč kar 5,3 odst.) je namreč kar desetkrat večji kot v drugih republikah. V planinskih društvih Bosne in Hercegovine je včlanjenih 0,46 odst. ljudi, v vseh drugih republikah pa je odstotek še manjši. Seveda je zasluga za tako popularizacijo planinstva v programih, ki jih svoti posamezna društva pripravljajo, saj vsebujejo mnogo izletov, pa tudi strokovnih in praktičnih tečajev, predavanj in drugega.

Novi uredniški odbor Planinskega vestnika

Po tridesetih letih nadvse uspešnega urednikovanja je prof. Tine Orel zaprosil za razrešnico in je bil na zadnjem sestanku glavnega odbora za novega glavnega urednika Planinskega vestnika izvoljen Marjan Krišelj, urednik ljubljanskega radia in znani planinski delavec in publicist. Spomniti se moramo, da so v uredniškem svetu tega zelo kvalitetnega planinskega glasila znani planinci in planinski delavci kot Miha Potočnik, Franci Savenc, Tone Wraber ter drugi.

Vrh Olimpiada - 80

Čeprav je Kavkaz najbolj obiskano gorstvo Sovjetske zveze in ga že desetletja načrtno raziskujejo in «obselujejo» z vseh strani, se v njem le še najdejo deviški vrhovi. Enega od teh so odkrili konec lanskega leta in sodeč po ovisu ima celo lepe, geometrične oblike. Takoj so ga krstili z imenom največjega športnega dogodka tega leta (Olimpiada v Moskvi) in sredi oktobra je petnajsterica odšla na pot z nalogo, da ga osvoji. Vzpon ni bil posebno težak, saj so vzpon, seveda brez pristopnega marša, ki je trajal 14 ur v globokem snegu, opravili v enem dnevu.

Na vrhu so pustili tudi emblem moskovskih olimpijskih iger, privravili pa so tudi pismo za udeležence iger.

D. J.

KOLESARSTVO

TROFEJA AL FOGOLAR

Dobri rezultati Adrie

Prvo mesto je osvojil Franco Novelli iz Čedada

Z zaključno dirko po poljih v Brazzaccu je v nedeljo padel zastor nad lansko tretjo izvedbo trofeje Al Fogolar v ciklokrosu. Premočno je v skupni uvrstitvi zmagal Franco Novelli iz Čedada, čeprav je moral v zadnji preizkušnji položiti orožje pred članom Veneta Barattinom. Zaključna dirka ni odločala več o končni razvrstitvi na prvih mestih, odločilnega pomena pa je bila za častna mesta, saj se je stanje precej spremenilo med deseterico najboljših. Barattin je na napornem terenu, kjer je bilo treba opraviti precej poti peš, vodil od prvega do zadnjega izmed desetih krogov, upirala sta se mu nekaj časa le Novelli in Dal Grande, ostali pa so vozili po svojih sposobnostih. Za Adrio so tokrat nastopali le v štirih, in sicer Petelin, Godnič, Čok in Lenisa.

Dobre rezultate je lonjersko društvo doseglo v ekipni razvrstitvi, kjer je na skupni lestvici zasedlo četrto mesto, bilo tretje med mladinci in tretje med cikloamaterji. Na raznih lestvicah pa je bil položaj naslednji:

1. Novelli, 2. Dal Grande, 3. Uliana R., 4. Fattorel, 5. Barattin, 6. Uliana G., 7. Petelin, 8. Candusso, 9. Flaiban, 10. Telatin.

MLADINCI

1. Dal Grande, 2. G. Uliana, 3. Vettorel, 4. Čok, 5. Corazza.

ML. MLADINCI

1. Cudicio.

CIKLOAMATERJI

1. Fattorel, 2. Valerio, 3. Lenisa, 4. Ruzzier, 5. Bongiorno.

EKIPNE LESTVICE

ABSOLUTNA

1. Pujese, 2. Cividale Valnatisone, 3. Cansiglio, 4. Adria.

MLADINCI

1. Pujese, 2. Cansiglio, 3. Adria.

CIKLOAMATERJI

1. Cansiglio, 2. Pedale Sanvitese, 3. Adria.

Trofeja v ciklokrosu se je tako po dveh mesecih nastopov po Furlaniji - Julijski krajini zaključila s slovesnim nagrajevanjem v Brazzaccu, ob prisotnosti političnih in športnih oblasti in seveda vseh nastopajočih, ki so nato za svoj trud prejeli lepe nagrade. Ob tem lahko rečemo, da se je lonjersko društvo Adria s svojimi petimi kolesarji dobro odrezalo in osvojilo več, kot so nastopajoči upali. Kljub temu pa bi lahko med posamezniki dosegli mnogo boljšo uvrstitev, če bi se nekateri kolesarji držali športne etike od prve do zadnje dirke in ne le v prvih šestih. Sedaj pa bo na sporedu še deželno prvenstvo (6. januarja) v Puji pri Pordenonu, nakar se bo pričelo sezona cestnih dirk.

In še lestvica nedeljske zadnje etape:

1. Graziano Barattin (Veneta infissi), ki je 24 km dolgo progo prevozil v 1.12'
2. Franco Novelli (Cividale Valnatisone)
3. Dal Grande (La Pujese)
4. Telatin (De Zen)
5. G. Uliana (Cansiglio)
6. R. Uliana (Cansiglio)
7. Valerio (Del Mei)
8. Candusso (La Bujese)
9. Fattorel (Cansiglio)
10. Borgobello (Stefanutti)
11. Vettorel (La Pujese)
12. Petelin (Adria)
16. Godnič (Adria)
20. Čok (Adria)
21. Lenisa (Adria)

R. Pečar

NOGOMET

ASUNCION — Nogometna enajsterica Olimpia iz Asunciona je letošnji prvak Paragvaja. V finalu je odpravilo ekipo America z 1:0, medtem ko se je prva tekma končala neodločeno 0:0.

V PRIJATELJSKI TEKMI

Kras in Rosandra igrala neodločeno

Kras — Rosandra 2:2 (1:1)

KRAS: Bogatec (v d.p. Kapun), Rebula, D. Škabar, Terčon, Dilič, Šegina (v d.p. R. Purič), L. Milič, M. Milič, Raseni, Blažina, Colja.

SODNIK: Fonda iz Trsta.

KRASOVA STRELCA: Terčon v 22. min. in Colja v 89. min.

Prejšnjo nedeljo je Kras odigral prijateljsko tekmo z dolinsko ekipo Rosandre. Gostje so v Repnu nastopili s postavo s katero igrajo v prvenstvu druge amaterske lige, «rdeče-beli» pa so stopili na igrišče brez treh standardnih igralcev.

V prvem delu srečanja je bila igra precej zanimiva in razgibana, enajsterici sta si bili enakovredni in sta zaigrali precej odprto. Čeprav je v Krasovi obrambi tokrat nastopilo nekaj rezervnih igralcev, pa so vseeno dobro kljubovali nasprotniku.

Priložnosti za gol ni manjkalo, tako da sta bila glavna junaka tekme prav vratarja. Domačini so prišli v vodstvo, in sicer v 22. min. s Terčonom, ki je dobro izkoristil visok predložek Colje, ki je z desne strani podal v kazenski prostor. Deset minut pred koncem prvega polčasa so gostje izenačili z zelo lepim akrobatskim strelom mladega napadalca.

V 25. min. drugega polčasa je Rosandra dosegla drugi zadetek in povedla, vendar ne po lastni zaslugi, ampak zaradi avtogola Šegine. Samo minuto pred koncem tekme je Colja na podajo Terčona z neubranljivim strelom izenačil.

Rezultat je vsekakor pravičen in odgovarja dogajanju na igrišču. V Krasovi vrsti so se tokrat zlasti izkazali M. Milič, Raseni in Dilič. Razveseljivo pa je zlasti dejstvo, da se Terčon iz tekme v tekmo vse bolje znajde v vlogi veznega igralca med sredino igrišča in napadom. Omeniti moramo tudi, da je sodnik Fonda iz Trsta zelo dobro opravil svojo nalogo. Po tekmi so se igralci zadržali v gostilni Križman, kjer so se ob izmenjavi voščil domenili tudi za povratno srečanje, ki bo 16. t.m. zvečer na Proseku.

Z. S.

ROKOMET

1. ITALIJANSKA LIGA

V nedeljo v Trstu Cividin - Volani

V osmem kolu prve rokometne lige je tekma med Cividinom in ekipo Fondi odpadla, ker so se Tržačani udeležili turnirja v Celovcu. Tudi tekme Eval Firence - Eldec Rim niso odigrali.

OSTALI IZIDI

Volani - Loaker	25: 9
Bancoroma - Tacca	26:20
Scafati - Fabbri	17:18
Agorà - Mercury	19:14
Forst - Teramo	20:19

LESTVICA

Cividin, Volani in Agorà 14; Teramo in Tacca 12; Forst 10; Bancoroma 9; Loaker 6; Mercury in Fabbri 5; Eldec 4; Scafati 2; Fondi 1; Eval 0. Cividin, Fondi, Eval in Eldec imajo tekmo manj.

V naslednjem kolu bo v Trstu velik dvoboj Cividin - Volani Rovereto. Tekma bo ob 11.00 v športni palači. Favoriti so domačini, ki so doslej prikazali boljšo igro in formo kot nasprotniki.

Max

OBVESTILA

ŠD Sokol

obvešča, da je urnik v nabrežinski telovadnici naslednji:

OTROŠKA TELOVADBA: ob sredah in četrtkih najmlajši 15.45, starejši 15.45 - 16.30.

MINIBASKET: ob sredah: najmlajši 16.00 - 16.45; dečki 16.45 - 18.00; ob petkih: najmlajši 15.00 - 15.45; dečki 15.45 - 17.00.

ODBOJKA: ob torkih in petkih: začetnice 15.00 - 16.30 in naraščajnice 18.00 - 19.30.

Z rednimi treningi bo ŠD Sokol začel danes, 3. t.m.

* * *

ZSŠDI

obvešča, da se bo v torek, 9. januarja 1980, nadaljeval plavalni tečaj v Lipici.

* * *

Športna šola obvešča, da se redno nadaljuje vadba malčkov, starih dve in tri leta, ki telovadijo skupno s starši in sicer na stadionu «1. maj» ob sredah in petkih od 16. do 17. ure.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek.
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 38.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,50 din, ob nedeljah 4,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 14% Oglasi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DRUGI DAN OBISKA SEKRETARJA OZN V TEHERANU

Slabe možnosti za Waldheimovo posredovanje med ZDA in Iranom

Časopisje prikazuje Waldheima kot bivšega šahovega prijatelja - Napetost v Azerbajdžanu in Kurdistanu

Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim in iranski zunanji minister Ghotbzadeh med včerajšnjim pogovorom v Teheranu (Telefoto AP)

TEHERAN — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je včeraj dopoldne pričel uradne pogovore z iranskimi voditelji. Tri ure se je pogovarjal z iranskim zunanjim ministrom Ghotbzadehom, vsebine pogovorov pa niso posredovali časnikarjem, le Ghotbzadeh je za iransko tiskovno agencijo Pars izjavil, da je Waldheimu prikazal «neomajnost iranskega stališča».

Prvi vtis ni nič kaj obetaven, posebno ob spoznanju, da ima Waldheim le malo časa. Iranske oblasti mora namreč prepričati, naj izpustijo talce iz ameriškega veleposlaništva pred 7. januarjem, ko se mora ponovno sestati varnostni svet in razpravljati o gospodarskih sankcijah proti Iranu.

Islamski študentje v zasedenem veleposlaništvu so v svojem komunikeju ponovno poudarili, da bodo talce izpustili šele ko bodo ZDA izročile bivšega šaha in njegovo premoženje. Medtem pa se iransko časopisje na vse kriplje trudi, da bi Waldheima prikazalo kot nekdanjega šahovega prijatelja. Na vidnem mestu objavlja Waldheimove slike v družbi Reze Pahlavija, ali pa ob šahovi polsestri Ašraf.

Waldheima je včeraj pri nekdanjem sedežu tajne policije SAVAK v Teheranu dočakala večtisočglava množica, ki je skandirala gesla proti šahu in ZDA. Dnevni red obiska še ni znan, a včerajšnji ogled sedeža zloglasne tajne policije dokazuje, da skušajo iranske oblasti vsaj uradno prikazati Waldheimu grozodejstva bivšega režima, o usodi ameriških talcev pa verjetno razpravljajo v najstrožji tajnosti.

Po enem dnevu pa je še vedno neznano Homeinijevo stališče. Verski voditelj je pred tedni dejal, da se ne bo sestal z Waldheimom, a po njegovem prihodu še vedno molči. Obisk je navsezadnje le neke vrste formalna dolžnost, ki kot kaže ne bo spremenila bistva. To vsaj zatrjujejo v Washingtonu, kjer se že pripravljajo na prihodnje zasedanje varnostnega sveta.

Mednarodni položaj Irana bo ob vztrajanju pri svojih zahtevah ne vzdržljiv. Embargo vseh dobav razen živil in zdravil bo pomenil hud udarec že tako omajanemu iranskemu gospodarstvu. V Washingtonu z upanjem pričakujejo na sovjetsko vzdržanje pri glasovanju v varnostnem svetu. Politični opazovalci v Stekleni palači pa ne izključujejo možnosti, da bi se Kremelj poslužil pravice veta. V takem primeru pa je popolnoma jasno, da bi se Moskva odločila za stopnjevanje hladne vojne, ki jo je sprožila s svojim posegom v Afganistanu. Proiransko sovjetsko stališče naj bi po mnenju istih opazovalcev skušalo izbrisati protisovjetsko gonjo v islamskih državah zaradi Afganistana.

Medtem se Iran še vedno sooča s hudimi notranjimi problemi. V glavnem mestu Azerbajdžana Tabrizu so na ukaz ajatulaha Šariata Madarija izpustili ducat islamskih gardistov, ki so jih zajeli v spopadih v preteklih dneh. V Azerbajdžanu pa je položaj ponovno eksploziven, saj so oblasti aretirale generalnega sekretarja Madarijeve «Islamske revolucionarne stranke» Napetost se stopnjuje tudi v Kurdistanu, kjer avtonomisti zahtevajo umik Homeinijevih islamskih gardistov. Njihovo vojašnico v Sanandažu so obstreljevali z raketami sovjetske izdelave. Na tisoče Kurdov pa je protestiralo pred palačo guvernerja Kurdistana v Sanandažu. Guverner Šahveisi je priznal, da se pogaja z avtonomisti glede umika islamskih gardistov in prikazal položaj v glavnem mestu Kurdistana po predvčerajšnjih 8-urnih krvavih spopadih. (vec)

Pozno sinoči je iranska tiskovna agencija Pars objavila vest, da je zunanji minister Ghotbzadeh sporočil, da je iranskim oblastem uspelo preprečiti zaroto «tujih agentov» proti generalnemu sekretarju OZN Waldheimu. Po pisanju iste tiskovne agencije, naj bi Ghotbzadeh dodal, da bo zato dnevni red Waldheimovega obiska ostal tajen.

ZARADI VRTOGLAVEGA NARAŠČANJA CENE

Na pariški borzi včeraj prekinili kotacijo zlata

Padec ameriškega dolarja in naraščanje vrednosti srebra

PARIZ — V Parizu so prekinili kotacije zlata, najprej za napoleone, nato pa tu za ingote in palice. Do prekinitve je moralo priti zaradi velikega nesorazmerja med povpraševanjem in ponudbo. «Lov na zlato» se je zaostril v zadnjih dneh, po novih podražitvah petroleja na zasedanju OPEC v Caracasu in pariški ukrep je bil potreben, da se ohrani vrednost zlata na višini, ki jo je mogoče nadzorovati.

Naraščanje vrednosti postane jasno že iz samega pregleda poteka včerajšnjih dogodkov, ko je napoleon v nekaj urah narasel od 653 frankov na 750 frankov, to je za skoraj 15 odstotkov in vse je kazalo, da bo vrednost naraščala preko vsake meje. Zato so v borzi glavnega mesta Francije sklenili, da prekinejo kupovanje zlata.

Sicer pa je vrednost zlata skokovito narasla tudi na drugih tržiščih. V Frankfurtu so zabeležili ceno 522,05 dolarja za unčo, medtem ko je bila cena v ponedeljek 525,02 dolarja za unčo. V Londonu so zabeležili novo rekordno ceno, 559 dolarjev za unčo, medtem ko je bila ponedeljkova kotacija 524 dolarjev za unčo. Zahodnonemške banke so izčrpale zaloge zlatnikov, na katere so naskočili še zlasti majhni zasebni varčevalci. V Švici pa je tržišče še vedno zaprto in počakati bo treba na odprtje borze v Zürichu, ki je za tržišče zlata zelo pomembna.

Istočasno z naraščanjem vrednosti zlata pa pada vrednost dolarja. V Frankfurtu se je dolar približal doslej najnižji kvoti 1,7076 marke, ki jo je dosegel 3. decembra lanskega leta. Na tej nemški borzi so ameriško valuto kotirali od 1,7105 do 1,7185 marke, medtem ko so ponedeljkove kotacije nihale med 1,7275 in 1,7355 marke. Na italijanskih tržiščih pa je včeraj veljal dolar poprečno 801,25 lire, medtem ko je bila ponedeljkova vrednost 804 lire. Vrednost na milanski borzi je bila 801,20 lire.

Včerajšnji dan pa beleži še eno novost in sicer izreden vzpon vrednosti srebra. V Rimu je bila pri včerajšnjem fixingu vrednost srebra 39,95 dolarja za unčo, to je preko 7 dolarjev več kot v ponedeljek, ki je bila vrednost 32,20 dolarja. Gram srebra stane 1.030 lir.

LOS ANGELES — V starosti 83 let je včeraj umrl znani skladatelj in dirigent Adolph Deutsch, ki je zaslovel po glasbenih spremljavah nekaterih znanih filmov. Deutsch se je rodil v Londonu, a se je že leta 1910 za stalno preselil v Združene države Amerike.

RAZDEJANJE V SREDNJI IN JUŽNI ITALIJI

Težak obračun neurja ob novem poslabšanju

Po prvih ocenah več deset milijard lir škode Prizadete dežele zaprosile vsedržavno pomoč

RIM — Škoda zaradi orkanskega vetra in razburkanega morja, ki sta za Silvestrovo razdejali Apulijo, Kalabrijo in Sicilijo znaša več deset milijard lir. Uprave teh treh dežel so že zaprosile za vsedržavno pomoč. V drugih deželah je škoda manjša, a je zaradi ponovnega vala slabega vremena vsak obračun nemogoč.

Po novoletnem «premirju» ponovno sneži v notranjosti Apulije, Kampanije in Lacija. Močno sneži v Umbriji, kjer postaja položaj za prizadete od potresa v Valnerini iz ure v uro bolj dramatičen. Sneg je pobelil Molise, Toskano in Abruzze, le na severu ni padavin, a v marsikaterem kraju so zabeležili prave sibirske temperature.

V Apuliji je prav gotovo položaj najbolj dramatičen. Prometne povezave med kraji v Apeninskem predgorju so pretrgane, o zastojih poročajo tudi iz drugih krajev v pokrajini Foggia in v vsej deželi. Najbolj prizadeti produktivni dejavnosti sta kmetijstvo in ribištvo. Na stotine ribiških čolnov in ladij je razburkano morje potopilo ali pa hudo poškodovalo predvsem v Molfetti in Gallipoliju, kjer 400 ribičem grozi večmesečna nedejavnost. O škodi pa poročajo domala iz vse apulijske obale. Razbesnelo morje je hudo načelo nabrežje v Bariju.

Glavno škodo v kmetijstvu je podobno kot v ribištvu povzročilo morje. V pokrajini Foggia je morje zalilo 600 hektarov intenzivno obdelane zemlje. Povrtnine namenjene izvozu so v celoti uničene, sol pa bo vsaj za tri leta onemogočila obdelovanje zemlje.

V končni obračun je treba prišteti tudi izruvana drevesa, telefonske in električne drogove, s katerimi se je severni veter poigraval kot s trhlimi bilkami.

Podobni obračun je tudi v Kalabriji, kjer bo končna ocena možna šele danes, a je že sedaj jasno, da škoda znaša več deset milijard lir, saj je razbesnelo morje hudo poškodovalo vso obalo od Cetrara do Scille. Najhujše razdejanje pa je bilo v Bagnari in Scilli, kjer je več sto družin ostalo brez bivališč.

Po prvih ocenah je Silvestrovo neurje povzročilo na Siciliji vsaj 20 milijard lir škode, deželna uprava pa se boji, da bo končni obračun še hujši. Največje razdejanje beležijo na tirenski obali mesinske pokrajine, kjer je razbesnelo morje z vetrom, ki je v posameznih sunkih dosegel 150 kilometrov na uro, dobesedno zbrisalo z zemljevida več sto metrov obalne ceste. Orkanski veter pa je odkrival strehe in uničeval tople grede.

Če k razdejanju v teh treh deželah prištejemo škodo drugod po Italiji, ne bo pretirano, da se bo končni obračun zadnjega neurja v letu 1979 približal, ali celo presegel znesek 100 milijard lir. Da bi bila mera polna, se do pičice uresničujejo pesimistične napovedi meteorologov. V zadnjih urah je srednjo in južno Italijo zajelo novo poslabšanje s sneženjem in močnim vetrom. Tudi morje je ponovno razburkano, jakost, pa se bo po predvidevanjih še povečala, da še vedno niso možne pomorske veze s Pantellerio, kamor so včeraj z vojaškim letalom herkulesom dostavili dizlovo olje in drugi material.

(voc)

BRESCIA — Tri osebe so umrle zaradi zadušitve s plinom v neki vili v bližini Brescie. Gre za dva upokojenca in njuno hčerko, ki jih je strupeni plin presenetil v dnevni sobi. Preiskovalcem ni še uspelo ugotoviti točnih vzrokov nesreče, kaže pa, da je treba uhajanje strupenih plinov pripisati okvari na centralni kurjavi.

Podobna nesreča se je pripetila včeraj tudi v Valtellini, kjer sta izgubila življenje komaj 19-letna zaročenca, ki sta hotela preživeti počitnice v neki koči. Prijatelji so ju našli že mrtva pred pečico, iz katere so uhajali smrtonosni plini.

Izredna poroka v severni Franciji

PARIZ — V Manesquevillu, majhni vasici kakih sto kilometrov severno od Pariza, sta se včeraj poročila Marie Angelle Millet ter Rene Cahagne. Ženin je star 78 let, nevesta pa bo letos praznovala stoletnico življenja. Najprej ju je poročil župan, nato še župnik, tradicionalnega poročnega kosila pa so se udeležili skoraj vsi vaščani francoske vasice, ki je tako nepričakovano zaslovela zaradi te gotovo nevsakdanje poroke.

ZAOSTRITEV V TURŠKEM POLITIČNEM ŽIVLJENJU

NEPRIKRITE GROŽNJE GENERALOV DEMIRELOVI DESNIČARSKI VLADI

Vodja levičarske opozicije Ecevit opozarja na resnost političnega položaja v Turčiji ob vojaških grožnjah z državnim udarom

ANKARA — Politični položaj v Turčiji se je v zadnjih urah zelo zaostril, potem ko je načelnik generalnega štaba turških oboroženih sil gen. Kenan Evren pisal predsedniku republike Koruturku pismo, v katerem skupaj s poveljniki treh rodov vojske zahteva od vseh «ustavnih organov» naj si prizadevajo, da bi rešili državo pred nevarnostmi, ki jo ogrožajo ter iz slepe ulice, v kateri se nahaja.

O pismu načelnika generalnega štaba poroča dnevnik «Hurriyet», ki dodaja, da za razliko od leta 1971, ko je vojska povzročila odstop takratne Demirelove vlade, oborožene sile tokrat ne postavljajo nobene zahteve, čeprav se iz pisma jasno da razumeti, da grozijo vojaki z državnim udarom v primeru, da sedanja Demirelova uprava ne upošteva opozorila vojske.

V Ankari pravijo, da gre pismo generala Evrena tolmačiti pozitivno, češ da je naslovljeno vsem ustavnim ustanovam, ne pa tej ali oni stranki.

«Pred naraščajočo anarhijo, ob nevzdržnem gospodarskem stanju in ob delovanju gibanj, ki bi hoteli razkosati državo, vojska ni mogla molčati,» je rečeno v pismu predsedniku Koruturku Jalove razprave med strankami ne morejo prinesti izboljšanja, temveč položaj lahko samo še poslabšajo, trdijo generali. Naj omenimo, da se je Koruturk v torek sestal s skupino predstavnikov oboroženih sil, s katerimi se je zadržal v daljšem pogovoru, v teku katerega je prav gotovo obravnaval tudi ta problem.

Pismo generala Evrena so včeraj opoldne prebrali po turškem radiu. Tik pred tem pa je predsednik republike sprejel predsednika vlade, desničarja Demirela in vodjo levičarske opozicije Bulenta Ecevita, katerima je poročal o zadnjih razpletih. Ob koncu pogovora, ki je trajal pol drugo uro, je Demirel dejal, da je Turčija v izredno resnem položaju, vendar je dodal, da je njegova vlada na oblasti le mesec dni, zaradi tega ji ni moč naprtiti vseh napak, ki so jih zagrešili v preteklosti. Pri tem je sicer pozabil povedati, da je sam bil predsednik vlade ničkoliko krat in da ima torej tudi sam nekaj odgovornosti.

S svoje strani je po pogovoru s predsednikom republike vodja levičarske opozicije Bulent Ecevit dejal, da gre po njegovem mnenju za zaostritev turške krize. (if)

Razpečevanje heroina v Združenih državah

NEW YORK — Ameriške federalne oblasti so zelo zaskrbljene zaradi izredno visoke količine heroina, ki jo razpečevalci uvažajo v ZDA iz dežel «zlatega polmeseca» (Iran, Afganistan in Pakistan), kjer je zaradi političnih neredov zelo omejena kontrola nad pridobivanjem opijevih derivatov. Istočasno pa se je močno skrčila količina mamila, ki so ga dosedaj uvažali iz «zlatega trikotnika» (Tajska, Burma in Laos) in iz Mehike. V slednji državi, iz katere je bilo v ZDA uvoženih 45 odstotkov vsega heroina, so oblasti izvedle v zadnjem letu široko kampanjo proti gojenju maka in se je tako občutno skrčila količina razpoložljivega mamila.

Petinsedemdeset odstotkov vsega heroina pride v ZDA z letalskim prometom, ostalo pa z ladjami, le malo pa po kopnem, to predvsem iz Mehike in Kanade. V New Yorku stane kilogram heroina na debelo med 150.000 - 200.000 dolarjev, kar je približno 140 milijonov lir; če računamo, da se iz enega kilograma pridobi lahko 640 tisoč doz mamila, ki veljajo na črni borzi tudi po 80 tisoč lir vsaka, se lahko sklepa, da kilogram heroina na drobno velja v New Yorku približno 51 milijard lir. Jasno je tudi, da razpečevanje heroina omogoča ogromne zaslužke določenim krogom, ki gotovo niso proti uživanju mamila.

Devet ljudi umrlo v požaru

ROTTERDAM — Devet ljudi, med katerimi je šest otrok, je včeraj zjutraj izgubilo življenje v požaru, ki je zajel dvonadstropno hišo v nizozemskem mestu. Dve osebi pogrešajo in je le malo možnosti, da sta še pri življenju, saj je silovit požar skoraj popolnoma porušil poslopje. Policija in gasilci niso še ugotovili točnih vzrokov nesreče.

Naročnina za Primorski dnevnik za leto 1980

letna 38.000 lir
polletna 25.000 lir
mesečna 5.000 lir

Drage bralke in bralci!

Celoletna naročnina za **Primorski dnevnik** v višini 38.000 lir se lahko plača samo do 30. aprila. Tistim, ki je do tega datuma ne bodo poravnali, bomo za celoletno naročnino zaračunali 60.000 lir.
Vsem naročnikom bomo še naprej brezplačno pošiljali revijo DAN ter jim nudili MALE OGLASE in ČESTITKE zastonj.
Naročnina za **Primorski dnevnik** za leto 1980 je malenkostno višja od letošnje, to pa zaradi podražitve posameznega izvoda od 200 na 300 lir. Vsekakor je v primerjavi z letošnjo naročnino še prav posebno ugodna. O tem se lahko sami prepričate, če se ozrete na primerjavo cen:

Prodajna cena	letno	prihranek
LETO 1979 — 310 izvodov P. d. po 200 lir je 62.000	32.000	30.000
LETO 1980 — 310 izvodov P. d. po 300 lir je 93.000	38.000	55.000

Prodajna cena	mesečno	prihranek
LETO 1979 — 310 izvodov P. d. po 200 lir je 62.000	3.500 X 12 = 42.000	20.000
LETO 1980 — 310 izvodov P. d. po 300 lir je 93.000	5.000 X 12 = 60.000	33.000

Mesečni naročniki: dajemo vam možnost, da prihranite 22.000 lir letno. Kako? Tako da poravnate letno naročnino do 28. februarja 1980, in to v treh obrokih:

v decembru	12.000
v januarju 1980	13.000
v februarju	13.000
skupaj	38.000

Kot celoletni naročniki boste seveda imeli tudi pravico do udeležbe pri našem tradicionalnem žrebanju. To pomeni, da utegne biti tudi vaše ime med srečnimi dobitniki 60 bogatih nagrad. Med temi bodo: barvni televizor, dva (2) izleta s Primorskim dnevnikom, šivalni stroj, električna peč, fotoaparat, prenosni pisalni stroj, smuči elan, domači pršut, vino, knjige itd.

Naročniki Primorskega dnevnika!
Vabimo vas, da sodelujete z nami v akciji za pridobivanje novih naročnikov. Za vsakega novega letnega naročnika (pa naj prebiva kjerkoli) dobite **kupon v vrednosti 10.000 lir** za nakupe v Tržaški knjigarni. Posebna nagrada tistemu, ki pridobi največ novih naročnikov: **enodnevni brezplačni izlet s kolektivom Z T T in Primorskega dnevnika.**

Izrežite in v kuverti pošljite na naslov: **Uprava PRIMORSKEGA DNEVNIKA Ulica Montecchi 6, 34137 - T R S T**

Z današnjim dnem postajam letni naročnik Primorskega dnevnika. Dobival ga bom na dom po vašem raznašalcu, če pa tega ni v našem kraju, mi časopis pošljite po pošti ali

pa .....
priimek .....
ime .....
ulica (ali vas) ..... št. .....
poštna št. ..... MESTO .....
telefon ..... datum .....
podpis .....

Novega naročnika je pridobil:
priimek .....
ime .....
ulica (ali vas) ..... št. .....
poštna št. ..... MESTO .....
telefon .....
podpis .....

BENEŠKI DNEVNIK

ZAKLJUČIL SE JE SEMINAR ZA MLADE EMIGRANTE

Tudi za drugi rod emigrantov ostaja Benečija oporna točka

Marsikateri emigrant bi se rad vrnil - Kakšne možnosti mu nudi Benečija? - Potreben je hiter gospodarski razvoj

PODBONESEC — Zaključil se je seminar za slovenski jezik in kulturo, ki ga je v Podbonescu priredila v teh dneh Zveza beneških emigrantov z namenom, da mladi emigranti spoznajo v teku raznih razprav in srečanj beneško stvarnost, ki je v marsikaterem oziru večkrat tudi tragična.

Mladi udeleženci seminarja so prišli iz raznih evropskih držav in so sinovi tistih Benečanov, ki so takoj po drugi svetovni vojni močno okrepili migracijski val, ki je v Benečiji znižal za petdeset odstotkov število prebivalstva. Ti mladi, ki jih imenujejo «druga generacija», imajo še večje težave od svojih očetov, saj se borijo za neko kulturno identiteto, ne da bi imeli neposrednega stika z domačijo in njenimi prebivalci. Huda recesija, ki pesti države, v katerih živijo, pa hudo ogroža njihovo prihodnost, saj ponavadi postanejo njene žrtve najprej tiste plasti, ki so najšibkejše v okviru proizvodnega sistema.

Za marsikaterega mladega emigranta druge generacije predstavlja Benečija nenadomestljivo oporno točko, jim vzbuja željo in upanje, da bi se preselili v domači kraj. V kšne možnosti pa jim lahko nudi danes beneška zemlja? Prav ta problem je bil predmet okrogle mize, kateri so prisostvovali, poleg udeležencev seminarja, tudi krajevni upravitelji in odgovorni za gospodarstvo pri slovenskih organizacijah.

V tem okviru so udeleženci s stvarnim pristopom poglobili razne gospodarske panoge Benečije. Slika, ki jo je razprava pokazala, ni najbolj vzpodbudna, saj so dognali, da kmetijstvo odmira, tudi zato, ker je še vedno vezano na zastarele oblike proizvodnje, ki ne omogočajo zadostnega družinskega dohodka; industrija, ki je v razvojni fazi, ne najde pravega zaleta za širši razvoj; obrtništvo, ki je nekdaj bilo v razcvetu, potrebuje sedaj novih razvojnih poti in predvsem krepkejše finančne pomoči; trgovina pa se razvija predvsem v furlanski nižini in bi zato bilo potrebno, da se nanovo programsko začrta. Turizem, ki bi v Benečiji lahko dobro uspeval, ostaja še preveč «roparski», kot ga je neki udeleženec seminarja označil, k vsemu temu pa je treba še prišteti nerešene gradbene probleme, ki zavirajo boljše stanovanjske rešitve, predvsem v okviru rekonstrukcije po potresu. Zato je jasno, da se emigracijski val še nadaljuje, tudi če v zadnjih časih omejuje na dežele znotraj Italije.

Benečanom ne manjka idej in načrtov za boljši razvoj, če pa ni politične volje in resnega ter konkretnega usmerjanja in načrtovanja krajevnih uprav, še posebno s strani gorske skupnosti, to ni dovolj. Za gospodarski preporod Benečije obstajajo velike možnosti, ki pa jih je treba uresničiti in ne dovoliti, da ostanejo neizkoriščene. Te možnosti nudijo osimski sporazumi, ki se nanašajo na obmejna področja, navodila EGS za povratek emigrantov, vsedržavni in deželni zakoni, ki urejejo obnovo po potresu.

Ne smemo tudi pozabiti, da bi to področje, zaradi svojih zemljepisnih in narodnostnih značilnosti lahko postalo proizvodni center, ki bi slonel na novih zamislih in bi razširil svoje tržišče predvsem na vzhodnoevropske države. Na rešitev teh gospodarskih problemov je prav gotovo vezana samoohranitev te človeške skupnosti in še posebno njene slovenske jezikovne in kulturne značilnosti.

Pričakovanja in upanja mladih emigrantov ne smejo ostati nezadoščena, saj niso oni krivi za težke napake, ki o jih javni upravitelji storili. V njih je tudi bodočnost Benečije, saj predstavljajo njihove izkušnje in znanje veliko obogatenje za te kraje, istočasno pa je njihova vrnitev zagotovilo, da slovenska skupnost v Benečiji ne bo izumrla.